

REALITATEA

ANUL II. No. 19
27 MAI, 1928

ilustrată

Apare totdeauna Duminica
Sub direcția unui comitet

BCU Cluj / Central University Library Cluj

UN SOL INTR'ARIPAT

Sburătorul francez care-a adus salutul Franței la serbările aviației din București

Prof. B. I. I.

„Contele Ionesco”

Personajul care, timp de două săptămâni, a dat de lucru guvernului britanic și a alimentat coloanele presei mondiale, e un compatriot, contele Ionesco. Personajul e perfect cunoscut la noi și totuși, — aghiotant al ex-prințului Carol, — urmărește schimbarea unei ordini de lucruri în România aceea care, cunoscându-și poate dușmanii, nu-și cunoaște prietenii.

Dovadă că nu știa de existența contelui Ionesco.

Domnul, totuși, există. Domnul e un aventurier de calibrul tuturor domnilor cari, trecând frontiera, devin prinți și baroni.

Categoria ne-a interesat și-am mai scris despre ea.

Nu de mult, la Paris, a fost reprezentată comedia unui reputat autor care își bolezase eroina, — o aventurieră, — cu nume românesc. Îi spunea Zina, sau cam așa ceva, și-o decretă contesă. În „L'Homme qui assassina”, romanul lui Farrère, un tip de secătură poartă deasfideri un nume românesc. Iar exrocii, cocotele, proxeneții și peștii din lucrările altor scriitori streini, au nume românești și poartă neapărat blazon.

Intâlnind astfel de eroi în paginile cărții lumea se indignează și crede că autorul intră în categoria celor cari ne dușmănesc sau cari nu ne cunosc. Decât că indignarea e desmănțită de înșiși secăturile cari se comportă aiurea în chip nerușinat.

Indivizii aceștia trăesc din expediente, se introduc în familii, se recomandă baron de Poppesco sau conte de Ionesco, toarnă minciuni cu ghiotura, tupează, șterpetesc niscai argintării, trag ochiade cucoanelor și dispar cu subretele.

La hoteluri se prezintă cu aceeași morgă, rețin apartamente, trăesc pe picior larg, se dau pe lângă americanele bătrâne, acordă bacșișuri princiare, și nimeni nu știe deocamdată că nobilul balcanic se împrumută de la portar, că nu achită nota așteptând bani de-acasă, până când într-o noapte baronul, contele, prințul valah, — pus sub discretă supraveghiere, — a coborât, nu pe scara de marmură, ci... pe burlan.

Femeile sunt și ele prințese, dau târcoale mesei de joc, ramolitului cu franci mulți, tânărului fără experiență, și ajung pe mâna procurorului pentru o vulgară potlogărie.

Gazetele fac zgomot, lumea discută, un romancier copiază eroul sau eroina. Citiitorul român ia cartea și, firește, o zvârle indignat. Suntem calomniați. Suntem cunoscuți într-o lumină falsă. Autorul nu ne cunoaște.

...Nenorocirea e că ne cunoaște.

Ne cunoaște nu prin ce avem bun ci prin contele Ionesco despre care vorbesc zărele, și prin alții ca ei cari au dat de lucru guvernelor și judecătorilor de instrucție de aiurea, care au trecut prin saloane distinse și prin pușcării ordinare.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Meetingul de aviație, organizat la începutul săptămânii, în Capitală, a însemnat o sărbătoare, — sărbătoarea științei și a curajului. Experiențele făcute sub ochii specialiștilor și ai publicului numeros au dovedit că aviația noastră a ajuns la un stadiu de progres lăudabil, — progres care justifică mari speranțe în ea.

Un eveniment a însemnat vizita celor doi campioni, stăpâni ai aerului, Coste și Lebrix, cari au plecat Duminecă dimineața din Capitala Franței și au ajuns Duminecă seara în Capitala noastră.

Au fost purtați pe braeți și ovaționați călduros.

Din nefericire, ziua aviației a fost marcată și de un accident: un plutonier pilot s'a prăbușit la pământ, rămânând mort pe loc.

O zi de reculegere, de pioasă aducere a minții: Ziua Eroilor...

Urcări neobișnuite la bursă, manevre dejucate cu promptitudine.

Capitala a avut câteva zile, ca musafiri, tineretul școlar venit din toate unghiurile țării la concursul anual al societății „Tinerimea Română”.

Portul țărănesc al tineretului a adus o notă de lumină și tinereț în uniformitatea cenușie a Bucureștilor. Păcat că nu se pune mai mult preț pe vizita aceasta a vlăstarilor fragede cari nu sunt inițiate în tot ce Capitala poate avea și poate oferi.

A încetat subit din viață, la Budapesta, ministrul României în capitala Ungariei, Traian Stârcea.

Surprinzător și îmbucurător pentru liniștea Europei, rezultatul alegerilor din Germania unde partidele de stânga, doritoare de pace, au repurtat un succes covârșitor.

Un fapt semnificativ e reintrarea lui Venizelos în arena politică a Greciei. Criza politică de acolo evoluează spre constituirea unui guvern prezidat de marele cretan.

Clara-viziune, în fața tribunalului

Elsa Günther-Geffers din Insterburg (Germania), a fost chemată în fața justiției fiind acuzată că — sub aparența supranaturalului — comite escrocherii.

De ani de zile ea pune pe păgubași pe urma hoților, căzând într'un somn adânc în timpul căruia subconștientul ei se poate deplasa în timp și spațiu și dansa poveștile ce vede.

Martorii la acest proces — care a stărnit mare valvă în Germania — au depus cu toții favorabil. Tribunalul s'a hotărât să facă o experiență nemai pomenită în analele justiției. Elsa Günther trebuia să dovedească dacă poate într'adevăr să relateze întâmplări necunoscute de dânsa.

Ilustrația noastră înfățișează pe doamna Günther-Geffers în stare de transă inconștientă de profesori și doctori specialiști: (de la stânga la dreapta) prof. dr. Nippe, dr. Kröner și dr. Thomer.

În sala de ședință au rămas foarte puține persoane. Elsa Günther a căzut în transă, în mai puțin de două minute, privind fix un chibrit. Apoi a dat relații asupra unui furt de argintării, întâmplat în Februarie, la moșia Hensseln, și despre care tocmai se raportase tribunalului.

Deși acuzata, nu fusese niciodată la Hensseln, și nu avea de unde ști despre cele întâmplate acolo, dânsa a descris cu destulă precizie moșia, conacul, mobila și pe cei doi proprietari. După o oarecare sforțare, a spus și numele lor: von Reibnitz. A arătat în somnul ei că vede clar pe criminal, turnându-și vin într'un pahar și mâncând o bucată de carne rece găsită într'un dulap. (Toate aceste lucruri corespundeau faptelor).

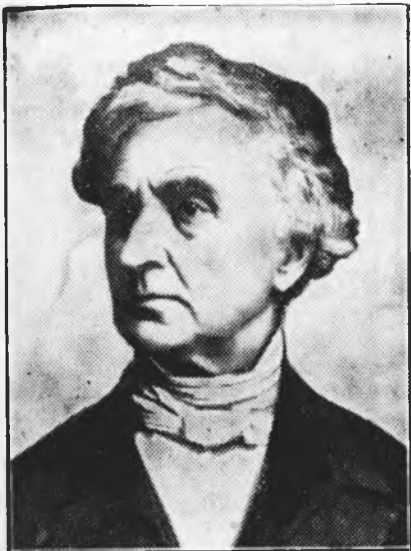
Puterea aceasta a clar-viziunii făgăduiește să poată fi folosită de oameni.

Inaugurarea școlii de gospodărie din Tărtășești în prezența A. S. Principesa Elena.

OAMENI FAPTE SI IDEI

ANIVERSAREA A 125 ANI DELA NAȘTE-
REA MARELUI CHIMIST JUSTUS LIEBIG

Savantul s'a născut la 11 Mai 1803 în Darmstadt și e unul dintre cei care a pus bazele chimiei moderne. Mai ales i se cuvin lui toate cunoștințele pe cari le avem asupra îngrășămintelor.

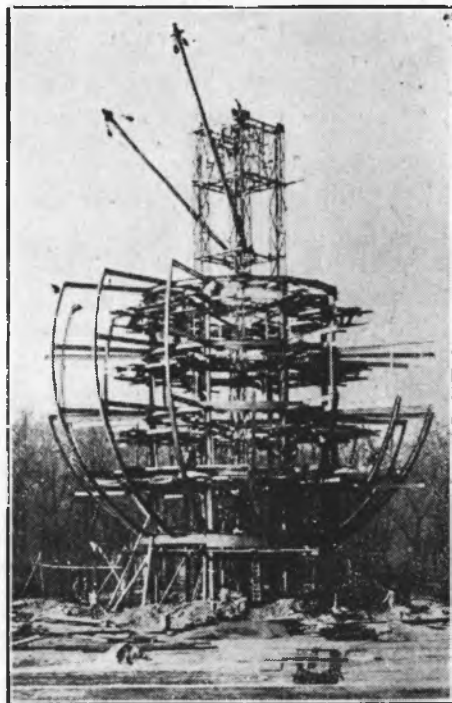

Singurul om din lume, care are inima „în partea dreaptă”, este tânărul José L. Navarro din Los Angeles

FOSTUL CONDUCĂTOR AL REGI-
MULUI ROȘU ÎN UNGARIA, BELA KUHN,
care trăia de câțva timp la Viena sub mas-
ca unui droghist și a fost acum arestat,
pentru înapoere nepermisă în țară și iden-
titate falsă.

Prima casă sferică

Prima casă sferică din lume se construiește,
în anul acesta, la Dresda

Nu-i o jucărie de copil: e noul pensionar
al grădinii zoologice din Berlin.

Venitul Casino-urilor

Cazinourile franceze cu jocuri de hazard,
au avut în 1927 un venit net de 388 mi-
lioane de franci, din care Cannes 51 mil.,
Nizza 44, Biarritz 42 și Deauville 42 mil.

Frumoasele Europei în America

La 2-5 Iunie a. c. va avea loc concursul
mondial de frumusețe, în orașul Halves-
tone din Texas, Statele-Unite. „Frumoasele”
— în număr de șapte — alese în Franța,
Belgia, Anglia, Italia, Germania, Spania și
Luxemburg, se și află în drum spre Hal-
vestone. La plecarea lor din Paris, unde
au fost sărbătorite într-una, timp de o săp-
tămână, concurențele au declarat că obți-
nerea sau neobținerea premiilor, nu cons-
titue pentru dânsule o chestiune de viață
sau de moarte. „Frumoasa” franceză a spus:
— Dacă nu voi obține premiu, în tot ca-
zul mă voi alege cu amintiri frumoase.
Concurențele însoțite de mamele lor că-
lătoresc cu vaporul „Cuba”.

Metode noi în gimnastica copiilor

„Scara pentru picioare slabe”, mijloc de a
preveni boala engleză.

În apropierea Parisului, din pricina plo-
ilor torențiale dela începutul acestei luni,
s'au produs inundații. Armata a dat ajutor
populației din ținuturile inundate. Ilustra-
ția noastră arată soldații care ajută ca o
familie să se mute.

Un asasin-filantrop

Milionarul american Penzendorfer, odinioară erou al unui proces senzațional de omor, a cumpărat acum la New-York o mare întreprindere industrială, în care nu va angaja ca lucrători decât pe foștii deținuți și ocnași. Penzendorfer are astăzi o fabrică-atelier de tâmplărie unde lucrează 40 muncitori și cinci funcționari — toți foștii lui camarazi de ocnă.

Acum 25 de ani, tânărul Penzendorfer, proprietar al unei fabrici din Filadelfia, cerându-se cu socrul său, într'un acces de furie l-a ucis cu un topor, spărgându-i capul. Jurații l-au condamnat pentru omor premeditat, deoarece au constat că toporul se afla în casă, adus din timp.

Pedeapsa cu moarte prin spânzurătoare i-a fost înlocuită cu munca silnică pe viață pentru că toată presa a scris împotriva spânzurătorii ca unealtă de omucidere „legală”.

Mai apoi aceiași presă a început o campanie în favoarea condamnatului, arătând că bătrânul omorât a fost om rău și hărățagos: avea peste 70 de ani, deci omorul nu i-a scurtat prea mult viața, etc...

Fiind la ocnă, Penzendorfer a învățat tâmleria și electromecanica. Lucra foarte frumos. Făcând apoi două invențiuni tehnice, a obținut și patentele respective, deoarece în Statele-Unite nu există lege care să nu permită unui ocnaș de a-și patenta invențiunile.

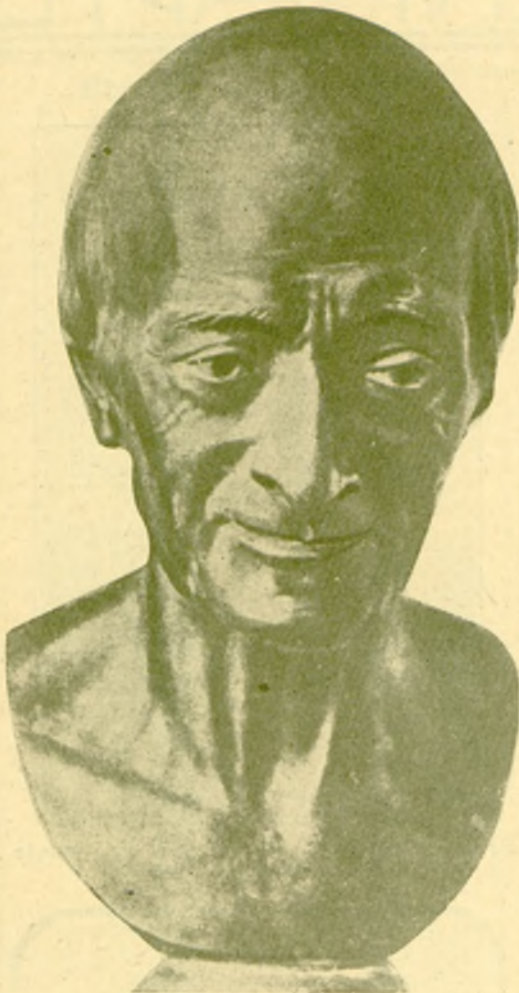
O fabrică îi cumpărase o invențiune, plăindu-i 50.000 dolari.

După 20 de ani, Președintele Statelor-Unite a grațiat pe Penzendorfer de restul pedepsei. Devenit liber, Penzendorfer a hotărât să lucreze înainte numai cu ajutorul foștilor criminali, folosindu-se de cei 50.000 dolari cari depuși la bancă se dublasera între timp.

Pălăria lui Napoleon la licitație

În faimoasa sală de licitații publice, din Paris, hôtel Drouot, au fost scoase în vânzare, zilele trecute, mai multe obiecte de îmbrăcăminte ale lui Napoleon. Pălăria și aceste vestminte au fost cumpărate, — după cum atestază certificatul de garantarea autenticității, — de un anume Guillot, pe la sfârșitul anului 1814, la Constanța, (Elveția) de la un servitor al lui Napoleon I.

150 ani dela moartea lui Voltaire

La 30 Mai se împlinesc 150 de ani dela moartea marelui gânditor și scriitor francez Voltaire.

Bustul lui Voltaire de Houdon (Louvre Paris)

Inconjurul lumii în 44 de zile

Palle Huld, un copil, — deabia a împlinit 15 ani — a isbit să arate lumii întregi, că în veacul nostru, cu mijloacele de locomoție de care dispunem, se poate face inconjurul pământului, într'un timp mult mai scurt decât i-a trebuit lui Phileas Foog, eroul lui Jules Verne spre a face același lucru.

Cu prilejul centenarului marelui scriitor francez, ziarul danez „Politiken”, cu asentimentul guvernului, a fixat un premiu pentru tânărul de 15 ani care va lua asupra sa să inconjore globul în mai puțin de 80 de zile câte i-au trebuit lui Phileas Foog.

Pelle Huld, deși foarte tânăr, e chipeș, are 1.70 înălțime, umeri largi, o privire limpede și pătrunzătoare, tenul bronzat, cu un cuvânt e tipul sportsmanului.

La întoarcere din minunata lui călătorie, Pelle Huld a fost sărbătorit în chip strălucit, la Paris, de camarazii cercetași de-o vârstă cu el.

Dealtminteri pretutindeni tânărul Huld s'a bucurat de o primire călduroasă și în special în Japonia a fost tratat cu un entuziasm de nedescris. În călătoria sa, Pelle Huld n'a luat cu dânsul decât o cămașă și o perie de dinți. El nu s'a slujit de alte mijloace de locomoție decât trenul și vaporul și niciodată n'a apelat la avion, care ar fi însemnat folosirea unui mijloc necunoscut în romanul lui Jules Verne.

Dela Copenhaga Huld a plecat la Londra unde a fost primit de d. Boden Powell, șeful cercetașilor din toată lumea. De aci a mers la Glasgow, spre a trece Atlanticul. A străbătut Canada și prin Oceanul Pacific a ajuns în Japonia. Din Japonia, prin Corea a ajuns în China și parcurgând această țară, Siberia, Rusia, Polonia și Germania, s'a înapoiat la Copenhaga.

În Japonia contele de Sano, șeful cercetașilor japonezi, a dăruit lui Huld o copie depe ceasul împăratului. Acest ceas, se spune, c'ar avea darul să facă pe cel care posedă, să nu piardă niciodată trenul și tânărul „globe-trotter” declară că decând i s'a dăruit ceasul el n'a scăpat vre-un tren. Indienii deasemeni au primit cu multă prietinie pe Huld.

De unde pe Phileas Foog, eroul lui Jules Verne, călătoria în jurul pământului, l-a costat 19.000 lire sterline, pe Huld nu l-a costat decât 5000. E adevărat că în banii noștri această sumă face circa patru milioane lei.

Tot timpul Palle Huld a fost deplin sănătos, n'a avut de suferit nici de foame, nici de sete, de frig sau de căldură, și la înapoiere era cu 7 kg. mai greu decât la plecare. După ce a isbit să străbată în patruzeci și patru de zile pământul, să parcurgă adică o distanță de 32.000 kilometri, Huld a venit la mormântul lui Jules Verne, la Paris, să depună un mănunchiu de flori pe mormântul aceluia care a fost cel mai minunat profet al vremurilor de progres pe care le trăim.

Elevii școlii superioare de comerț No. 2 din București, sub conducerea profesorilor, au făcut o excursie în Italia. Fotografia noastră a fost luată la recepția primăriei din Genua. În mijlocul grupului: Sig. Podesta al municipiului, d-na și d. consul Tomellini, d. C. Xenl fost ministru, I. Constantinescu, directorul școlii și marchizul Garibaldi.

„Al plânge dac' aș muri?”
„Desigur, dragul meu! Doar știi că plâng pentru orice fleac!”

Solemnitatea pioasă dela Mircești

Mausoleul cel nou

Sâmbătă 19 Mai, a avut loc la Mircești, o pioasă solemnitate. Rămășițele pământești ale marelui poet Vasile Alecsandri au fost strămutate din cripta dărăpănată în care zăceau, în mausoleul, anume cădit, de ministerul artelor.

Fotografiile noastre, luate cu acest prilej, înfățișează :

Locul în care a stat până acum sicriul cu rămășițele poetului. (În față bătrânul veteran „Peneș Curcanel”),

Casa în care a trăit Vasile Alecsandri

Oaspeții în fața palatului episcopal din Roman: 1) D. ministru Lapedatu; 2) episcopul Lucian; 3) d-l prof. Racovitză, președintele Academiei; 4) d-l Ghica Budești; 5) d-l deputat Bădărău; 6) d-l Laur primar de Roman; 7) d-l deputat Pârveu.

A. Sa Prințul Nicolae la expoziția de câini din Capitală

Sondele dela Moreni continuă să ardă

Covorul sfânt dela Mecca

Pentru prima oară, de când există islamismul, covorul sfânt de la Mecca, așa numitul *Kiswek*, și care joacă un mare rol în pelerinajul la Mecca, nu va mai fi lucrat în Egipt, ci în Indiile engleze.

Anul trecut din cauza certurilor religioase, covorul anual nu a mai fost dus în orașul sfânt al mahomedanilor. Anul acesta, Ibn Saud, regele Hedjahului și actualmente reprezentantul legal al Profetului, a ordonat ca acest prețios covor, să fie lucrat la Delhi. Zilele trecute un vapor a plecat cu covorul dela Bombay spre Dzedah.

Prăbușirea

de WILLI SCHÄFERDIELL

Era târziu noaptea, — când roțile tunurilor lor hodorogiră peste podul Rhinului. Suflând din greu, vântul le arunca în față șuvoaiele de ploaie.

Soldatii atârnavu tepeni și grei în șei și pe chesoane, cu gulerele mari, ale mantalelor lor cenușii ridicate până sus, de-a-supra șepcilor moi, de campanie.

Coifurile greoaie le uitaseră undeva, în vreo localitate mică din susul Rhinului. Le devenise totul atât de indiferent. Un singur sentiment se mai urca în ei: „Înainte... înainte...”

Și în acest „...înainte...” se aflau desigur și toate celelalte ce le resimetau suav și aproape instinctiv: patria... și liniște... odihnă... dorința de a se fi terminat odată...

Până și în animale părea, că predomină dorința aceasta. Silnic, mergeau încet, înaintea roților.

Aproape prea încet, îi părea lui Herwarth Grawenkamp. Era mereu cu câțiva pași înaintea tubului larg al tunului.

Aici era patria! Sentimentul acesta îl învioră. Și pe el se agățase oboseala de plumb.

Se scuturase însă de pe el, adineauri, când freamătul Rhinului se amestecase cu vechea melodie a rostogoliturii roților, atunci când, de departe, orașul vieții sale de mai înainte, se furisase în noapte cu primele sale lumini.

Patria!

De fapt, altfel își inchipuise el această primă revedere, cu ea. Cu ceva mai multă bucurie. Chiar dacă demult nu se mai gândea, să se înapoieze cuceritor în ea.

Așa însă, în mijlocul întinericului nopții bătut de ploaie și băltoace țâșnitoare...?

Cuvintele răsunară din întineric, lângă Grawenkamp și vorbitorul lor, locotenentul Feldermann, se scutură tot.

— „Nu se mai sfârșește odată ploaia asta?”

Se ridică în sus.

— Sfinte! Orașul? Când mi s'au închis ochii, mergeam în lungul unei șosele nesfârșite?

— „Ești așa de tăcut, camarade...”

În colțul gurii lui Herwarth Grawenkamp se întinse puternic o cută.

— Tăcut...? Se poate. Dar și toate celelalte sunt în notă... Înormantare.”

Sunase aproape amar și aspru.

— „Hm...”

Înmormantare...

Nu te înțeleg prea bine.

Feldermann se apropie mai tare de Grawenkamp.

— „Vorbești de război și prăbușirea lui?”

— Da și nu! Nu în sensul în care îl iei d-ta. Ar însemna prea superficial gândit.

Am fost acolo și cunoaștem desigur moartea tot atât de bine, ca somnul și foamea. Asta ne-a îngustat orizontul — lărgindu-l însă, în același timp, până la infinit. De aceea prăbușirea ne atinge și altfel decât ca de pildă, pe așa numitul cetățean al țării, oarecum îi stăm față în față mult mai omeneste.

— Nu, înmormantarea nu am crezut-o în cadrul cel mare al întâmplării. Am gândit-o mai concret, legată mai mult de sentimentele personale. De altfel abia acum mă limpezesc și eu. Adineauri a fost numai un prim elan al senzației; încă nu bătea clopotul.”

— Aha... acum înțeleg! D-ta ești din orașul acesta, dacă nu mă înșel?

Zămbi un pic — i se păru că dureros — atunci când în lumina orbitoare a lămpilor mari electrice, de pe pod, crescă un arc de triumf. Trupele trecute pe aci, murdăriseră verdeața proaspătă, până sus, cu noroi. Triste și eșite, stinse parcă, ultimele zdrențe de stegulețe și podoabe colorate, tremurau în noapte.

— „Parcă sunt rămășițele unei înmormantări...” gândi el.

Înmormantare — da, asta era. Ultimele licăriri ale unei uriașe hori a morții.

Șuvoaiele de ploaie își atârnavu vâlul cenușiu, cu ochetii deși, în jurul celui ce gândea, pe tunul sgomotos, căzând apoi monoton pe caldarâm. Vântul mai încetinise.

Adormite și palide, casele primiră revista trupelor, ce treceau pe dinaintea lor. Și peste tot, din rămășițele fațadelor împodobite și din goliciunea ferestrelor plouate, Herwarth Grawenkamp citi slovele negre, — aceleași — : înmormantare!”

— „La dracu! Umezeala asta îți pătrunde până în suflet.”

Herwarth dădu din cap afirmativ.

Tânărul locotenent de lângă el, îl fixă puternic.

— Ei da, firește, marșul ăsta silit, de înapoiere, veșnica ploaie rece, oboseală, sosirea în străzile natale, în mijlocul nopții — fără să-ți spună nimeni: Bun sosit, — ușor ți-e atunci să zici : înmormantare!

— Da, probabil că e așa.

Glasul lui Herwarth Grawenkamp răsună de departe. Răspunde ceva neînsemnat.

Gândurile nu-i mai erau la micul locotenent. Abia de mai dăduse seama ultimelor lui cuvinte.

Își ținea buzele strâns și tăcu.

Celălalt tăcu și el.

Caii learcă de ploaie îi zguduiau pe șeile tari, înainte, pe străzile pustii.

În plopii svelți se sbăteau ultimele sdrențe ale nopții. Palide eșeau razele dimineții de sub bolta cerului, la răsărit.

Drumul serpuia pe marginea fluviului și Herwarth Grawenkamp tresări, când în mu-

ta redeșteptare a zilei, tipă asurzitor clopotul unui șlep.

Doamne sfinte, era oare un copil înfricoșat de gândul unei pedepse, de rătăcea zănatic, pe aci ?

Greu își adună amintirea celor întâmplăte, de când erj — lăi i-se părea o veșnicie — fugise ca un nebun din casa tineretii lui.

Simțise nevoia de a se duce în cărciumile orașului vechi. Acolo erau toți cei ca el: revenții fără patrie. Cum sugeau de dornic odăile afumate, în burțile lor lacome, roitul celor fără țintă.

Trei, patru, zece localuri erau arhipline. Și era miez de noapte, când șezu înfine într-o speluncă proastă, din port, în fața unei beri sălcii.

În aer odihnea greoi un val de miros de tutun și sudoare permanentă.

Încăperea era plină de răsete și glume obscene.

Năuc, Herwarth încremenise cu ochii la vâlmășagul celor cari petreceau și țipau. Treceau toate depărtate și străine pe dinainte.

Masa lui pe care stătea numai un pahar pe jumătate golit, se afla în umbra unui colț. Abia după ce Herwarth ședea de o clipă aci, veni proprietarul paharului singuratic.

— Ei, tot mi-a venit un musafir? aruncă celui ce-l privea, peste masă.

Herwarth nu se osteni însă să dea un răspuns, cu atât mai mult, cu cât cel de vis-a-vis nu părea că așteaptă așa ceva, privirile lui pierzându-se în vâlmășagul clienților.

Paharul rămase neatins înaintea lor.

Mai târziu tovarășul de masă, se adresă lui Herwarth:

— „Nu ai poftă să dansezi ?

Și cum acesta nu vorbi : „Înteleg. Și cu mine e tot așa. Am încercat și eu adineauri. Știi însă, că tot trebuie să te înveți și cu astea. Sau sângele trebuie să-ți meargă mai ușor prin vine. Tot mai răsună războiul în noi. Să-l ia dracu ! cine a văzut atâtea moarte în jurul său nu se mai obișnuiește ușor cu tăcerea. Zâmbești... Tăcere, crezi că e vorba de tăcere, și în jurul tău sunt atâtea strigăte și țipete. Tocmai așa e însă tăcerea, tăcerea aceea înfiorătoare ce-i poate sparge omului creierul, Ia te uită la ăștia.

În cenușii hainelor lor mai atârnavă încă noroiul și sângele războiului; capetele lor sunt încă gata în fiecă clipă să se rostogolească în valurile de lut ale unei tranșee, în fața grozăviei unei granate! Sângele lor mai e încă și acum răscălit și înspăimântat în fața țipătului scurt, ce-i aruncă dincolo de țărnul ultimului întineric. Iar acum sunt aici.

Niciun obuz, ca să le izbească răsuflarea, nici o otrăvă, ca să-i secătuiască, nici un fel de flăcări corosive. — Îngrozitor de tăcut e în ei. Peste strada aceea dreaptă, asfaltată, nu pot alerga, picioarele lor încă se mai dau înapoi din fața schijelor de obuz și aceia a cadavrelor. Nu se mai simt bine. În fața lor se cască nenumărate prăpăstii. S'a făcut tăcere în jurul lor. Înțelegi ? s'a făcut tăcere ! Asta îi cuprinde ca o spaimă nebună, uniașă și își pierd capul. De femei, nici să nu mai vorbim. Cine mai știa oare cum curge fluviul membrelor lor, cine mai știa, cum se amesteca cerul și iadul cu ele ? Da, acum omoară toți, tăcerea aceasta !”

Turnă restul de bere pe gât.

— Nu spui nimic? Tăcerea țipă și în tine, nu ? Eu vorbesc și caut să o omor astfel. Cred că stau dela amiază aici, în colț și mă tem de trezirea acestei tăceri nebune. Dar poate că numai îmi inchipui tăcerea asta, nici nu știu dacă mă înțelegi. Unuia tot trebuia să i-o spun, altfel crăp!

Atunci Herwarth Grawenkamp căută cuvinte. Ceeacă fusese, înainte, seara aceea, lunecase dincolo de el.

Necunoscutul făcuse să se pună ceva în mișcare, în el.

Se despărțiră târziu noaptea, atunci când valurile orgiei lacome se involburau până la tăcerea lor. La eșire, picioarele lor trebuiră să se așeze cu grijă pentru a nu călca pe corpuri omenestești svăcninde, crispate, nerușinat desgolite.

trad. de O. G.

DACINA SPORTIVĂ

Ce este cupa Davis?

Cititorii noștri au avut prilejul, în re-
petate ocazii să întâlnească, în co-
loanele revistei, expresiunea „cupa Davis”.
In numărul trecut publicând diverse foto-
grafii ale unor jucători de tennis, am relatat
că România a învins Belgia, în vederea
unei competițiuni mondiale. Nu este lipsit
de interes a furniza câteva detalii în legă-
tură cu aceasta, cari învederează rostul
sportului în concertul relațiunilor interna-
ționale, în cari mișcarea în aer liber fri-
zează cu cea mai fină diplomație.

Tânărul campion american de tennis,
Davis, în care sălășluia, încă acum câțiva
zeci de ani, germenele cosmopolitismului
specif Statelor Unite, a oferit un prețios
trofeu tennis-ului, o cupă de aur, care a
luat numele generosului donator. Această
cupă a fost sortită unei dispute amicale,
între toate națiunile de pe glob.

Participarea a fost îngăduită numai ju-
cătorilor masculini, urmând a se susține
câte cinci matchuri în fiecare an. Primele
partide au opus pe arenă numai reprezen-
tanții Statelor Unite și pe cei ai Mării Bri-
taniei. În scurt timp Australia își dă ade-
ziunea de participare. Timid, concurenții se
incumetă a înfrunta faima raketelor con-
sacrate și azi cupa oferită de actualul se-
cretar de stat american, bătrânul politi-
cian Davis, întrunește laolaltă 25 de națiuni.

Pentru prima oară însă cupa a fost adju-
decată de un concurent din Europa în 1927,
de faimoșii reprezentanți ai tennis-ului fran-
cez, cari au învins pe Tilden, denumit de
compatrioții săi americani, „torpila”.

Țara noastră, care progesează simțitor
pe acest tărâm, a fost acceptată să parti-
cipe în 1922. Până în 1928 sortii nefavora-
bili, nu ne-au îngăduit obținerea unei vic-
torii. În cursul lunii curente însă rache-
tele românești au reținut cel mai desă-
vârșit succes, recoltând o victorie catego-
rică asupra belgienilor.

Cupa disputându-se prin eliminare, zilele
acelea va începe desfășurarea tour-ului
secund, în care România va întâlni Italia.
Învingătorii din întreaga lume vor conti-
nua să-și dispute matchurile, până în fi-
nala care va consacra pe câștigătorul anual
al cupei.

Opinăm că Franța va repurta o nouă vic-
torie.

Foot-ball Rugby la Bucu- rești

Echipa Sportul Studentesc, învingătoare
în lupta pentru cupa Tennis-club 1927.

România și Olimpiada dela Amsterdam

La 17 Mai s'a inaugurat la Amsterdam
falnică desfășurare a jocurilor Olym-
piadei a IX-a. Au trecut deci două săptămâni
de când națiunile participante cari și-au trimis
în timp util adeziunea, concurează în
diversele probe.

Din motive multiple — cel mai peremp-
toriu este argumentul aprigului custode al
visteriei noastre, d. Vintilă Brălianu — tri-
colorul românesc nu fâlșăie încă alături de
pavilioanele naționale arboreate. Unele păreri
din țară — și nu din cele mai puțin autori-
zate — opinează pentru abținerea României
de la actualele competițiuni olympice. În
favoarea tezei lor invoacă lipsa totală de
pregătire a atleților noștri și mai ales in-
finii sortii de izbândă ce avem în vastul
concert al concurenților mondiali.

Dacă această din urmă afirmație, care în-
vederează insuficiență concepere a proble-
mei sportive ne scutește de orice comen-
tariu, prima pare a prezenta mai multă
seriozitate.

În adevăr, exceptând foot-ball-ul, decăzut
în țară în ultimii doi ani, atletismul este
ramura în care reprezentanții noștri au po-
sibilități a concura. Șansele noastre sunt mi-
nime. Totuși o pregătire dibace și deplasa-
rea celor mai valoroși pensionari ar fi con-
stituit o ameliorare a calității noastre. Lupta
alături de reprezentanții cei mai notorii ai
universului, cunoașterea de aproape a stilu-
lui și a mijloacelor lor, nu poate fi decât
de real folos pentru atleții unei țări care a-
bia încărește pe firmamentul palmares-ului
internațional. Nu este totuși exclus ca un
aruncător de disc, de talia ardeleanului Da-

vid (a depășit 45 m.) antrenat de stat să
egaleze pe cei mai de seamă discoboli pă-
rere emisă anul trecut și de un apreciat
critic german). Peter, sprinterul nostru, re-
cordman pe 100 m. plat, în societatea com-
paniei de la Amsterdam are de asemeni cel
mai fericit prilej a constata că recordul
său de 10 sec. 6/10 se poate ameliora. Un
fondist ca Petrescu, recordman național pe
diferite distanțe, alături de duzinele de Po-
pești obscuri nu va reuși niciodată să depă-
sească modestul nostru cadru. Amsterdam
îi oferă o prielnică ocazie de a-și îmbogăți
știința.

După atletism. România are sorti de pre-
zentare onorabilă la scrimă. Succesele ră-
sunătoare repurtate de spadele și floretele
noastre anul trecut ne îndrituesc a spera
că vor recolta bogate victorii.

Tirul în care românii au excelat întot-
deauna este o nouă ocazie de relevare. In-
su-și pe tărâmul pugilistic, unde țara noas-
tră este în faza debutului, avem luptători
cari la Olimpiadă nu se vor fi eliminat în
primul tour.

De obicei guvernul nostru acordă sub-
vențiile necesare cu câteva clipe... înainte de
plecarea ultimului tren. În atari condițiuni
vitrege de nepregătire, o reprezentare dem-
nă devine imposibilă. Din motive de propa-
gandă trimiteria unei echipe se impune
cu toate acestea. Dela Amsterdam, mai ră-
sună încă chemarea: faceți jocurile, domni-
lor!

In curând :

Nimic nu mai cade !

LOOPING-UL CU ROATA, UN APARAT
DE ANTRENAMENT PENTRU SPORTS-
MANI. Exercițiile în această roată pun la
contribuție fiece mușchi și astfel alcătu-
ește cel mai complet sport.

Tânăra campioană în aruncarea greutății,
Ruth Lange, merge la Amsterdam

La alergările de cai, cu obstacole

Și jockeyii și caii își pun viața în pericol.
În Anglia, în ultimele cinci săptămâni, 14
pur-sânge de obstacole au căzut frângân-
du-și care un picior, care gâtul, care șira
spinării, așa încât medicul veterinar a fost
nevoit să le scurteze suferințele, ucigându-i.
Pierderea materială e considerabilă.

EBONITUL FABRICA DE TOCURI DE SCRIS
București Bdul Elisabeta N° 57
Secțiune specială pentru
reparat orice sistem de tocure.

Fericirea în căsătorie

Iată mai întâi cele zece dorințe ale bărbatului:

1. Fă-te și pentru mine frumoasă, nu numai pentru vizita streinilor.
2. Nu mă face răspunzător de faptul, că prietenelor tale le merge mai bine decât ție.
3. Nu economisi lucrurile frumoase, cumpărate de mine, pentru a le arăta sau oferi numai străinilor.
4. Înțelegeți meseria ta de menajeră tot așa de serios, ca și eu pe a mea.
5. Aibi grije, ca atunci când mă înapoiez acasă, să fie gata masa. Foamea face rău pe om.
6. Grițile și durerile tale spune-le numai mie. Nu-ți făcea confidente din prietene.
7. Nu avea mai multă milă de obiectele

de menaj și celelalte obiecte moarte, decât de nervii bărbatului tău. Bărbatul nu ți-l poți înlocui.

8. Să nu ai niciodată un secret cu străinii sau cu rudele tale împotriva bărbatului tău. Bărbatul ți este cel mai bun prieten.

9. Scoală-te dimineața de vreme, ca să fi gata, când plec eu de acasă. Vreau să vorbesc dimineața, nederanjat, un cuvânt cu soția mea.

10. Nu te lăsa dusă de mânie să spui cuvinte urâte sau fraze jignitoare.

IATĂ ACUM ȘI PE ACELE ALE FEMEII

1. Nu pleca de acasă, fără să-mi spui, unde te duci.

2. Nu mă certa în fața străinilor.

3. Fi de partea mea, atâta vreme cât mai sunt și alții de față, chiar dacă nu am dreptate.

4. Spune-mi cele ce ai de spus, cu vînte amicale.

5. Nu da vina pe mine, de toate ce se întâmplă în casă.

6. Nu mă lăsa să-ți aștept zadarnic înapoierea, ci înștiințează-mă, dacă vii mai târziu.

7. Fi delicat cu mine, tot atât cât ești cu funcționarii sau colegii tăi.

7. Ingăduie-mi să cumpăr unele lucruri și să am unele distracții, cari mi-ar făcea plăcere.

9. Rămâi politicoș și cavalier față de mine, chiar dacă suntem căsătoriți de mai mulți ani.

10. Dă-mi o parte din timpul tău liber, ca să știu, că pentru tine înseamnă recreație și destindere.

Tezaur din fundul oceanelor

Statisticele americane au ajuns la concluzia că, în fundul mărilor și oceanelor, se află cel puțin 10 miliarde de dolari în aur, monede și bijuterii. În curând pleacă din New-York o expediție, condusă de H. Baudomen, inventatorul unui „automat-scafandru”, cu scopul de a ridica unele din tezaurul scufundate. De 12 ani Baudomen lucrează la un „costum”, din oțel și aluminiu, care va permite scafandrilor să ajungă până la adâncimi neobișnuite: până la 400 metri!

Scafandrii vor avea proiectoare electrice în frunte și pe umeri. În loc de mâini — au niște clește uriașe. Toate încheieturile sunt apărate de „căptușeală de oțel” în stare să reziste presiunii apei.

Mai întâi vor fi examinate locurile unde s'au scufundat: „Lusitania” și „Egipt”.

Cu ocazia acestei expediții, presa americană aduce aminte de unii „vânători ai tezaurilor” din trecut.

Din vasul „Ocean” scufundat lângă Gibraltar s'a scos până acum aur de 4 mil. dolari. Din „Laurentic” scufundat de germani,

în apropiere de țărutul Scoțian, s'a și ridicat argint și aur de 25 milioane.

„Luzitania” ducea 6 milioane dolari în aur, plus alte valori mari din care numai monedele de aur fac 2 milioane.

Expediția lui Baudomen e echipată după ultimul cuvânt al tehnicii, și are toate șansele să reușească.

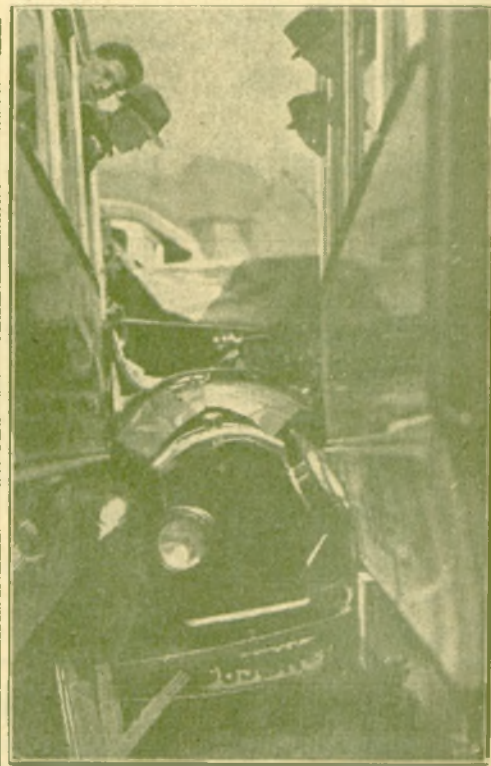

Jeanna d'Arc pe rug

Artista, d-ra Falconetti și-a sacrificat părul, spre a intrupa mai bine pe eroină. E adevărat că, după moda actuală, sacrificiul n'a fost prea mare.

Aviatorii cari au trecut oceanul în sbor, au fost sărbătoriți în toată America. Ilustrația noastră înfățișează mulțimea privitorilor, care se apără cum poate de cantitățile imense de hârtie care cad dela toate ferestrele sgârie-norilor.

La Laussane s'a petrecut acest curios accident: un automobil a fost prins între două tramvaye și sfărâmat. Șoferul a scăpat cu viață.

Femina

Cum devine celebră o femeie

Sunt, evident, multe căi pentru o femeie, de a deveni celebră — și dată fiind firea ambițioasă a femeii, de multe ori pre-

De la stânga la dreapta: d-na Ionescu, cu fițița ei, d-ra Didica Ionescu, d-na Lupescu și tânărul Ștefan Sadoceanu

feră gloria fericirii. În secolul nostru al recordurilor de tot felul, în special al celor sportive, nimic mai simplu pentru o femeie întreprindă ca numele ei să fie pe buzele tuturor, fotografia ei reproducă în toate ziarele, revistele, chipul ei să zâmbească de pe ecranul cinematografic lumii întregi. Știința și Arta sunt tot atâtea domenii pe care se pot distinge o femeie, ajungând la celebritate — dar toate acestea cer un efort personal, daruri firești, talent, training, muncă, răbdare.

Doamna Lupescu îngrijindu-și păsările

Calea cea mai lesnicioasă pentru a ajunge celebră, e să fii tovarășa unui personaj sus pus, în jurul căruia se stârnește vâlvă. Razele aureolei de glorie, ce încornează capul acestuia (aureola poate fi și de tinichea poleită, în lipsă de aur veritabil) se răsfrâng și asupra acelei, ce împărtășește soarta ilustrului bărbat.

Capetele încoronate, prinții în exil, au fost întotdeauna obiectul interesului general. În urma recenteii aventuri engleze a exprințului Carol, Elena Lupescu e și ea la ordinea zilei. Desigur că împărtășește frământările sufletești ale tovarășului de viață, dar îi împărtășește în același timp și gloria... Zărele din lumea întreagă se ocupă de ea, stăruie asupra o mulțime de amănunte din viața ei, amănunte ce n'ar fi prezentat nici un interes pentru nimeni, dacă întâmplător doamna Lupescu ar fi rămas cine era și n'ar fi adăogat numelui său necunoscut, titlul de exprințesă morganatică.

Dar acest titlu are o atracție magică și desigur că privind fotografia ei, multe femei și fete vor visa și ele o celebritate analoagă, căzută din cer, fără nici un fel de sfortare, nici intelectuală, nici fizică a acelei ce constituie subiectul de conversație ale tuturor cercurilor sociale din lumea întreagă.

„Ziua Modei” la alergările de cai

Un model dintre cele prezentate la ziua modei, pe hipodrom. În general modelele n'au fost prea interesante.

Manechine defilând în fața publicului.

Moda de primăvară

BLĂNURI COLORATE. — FULARURI IMPRIMATE

Cu toate că foarte plictisiți de capriciile unei primăveri care își ascunde mereu fața de cocheta sub vâl des de nori, marii croitori ai Parisului credincioși tradiției calendarului și-au scos noutățile în galantare.

E o orgie amețitoare de culori. Printr'un contrast cu vremea mereu răcoroasă, fabricanții de mătăsuri diafane și-au lansat proaspetele lor invenții, iar la cursele de primăvară, cum a fost de pildă dăună-zi la noi, „Ziua Modei” nu puține tinere „manechine” au tremurat în superbe rochii de fular și crêpe de chine.

Totuș însă, suveranii ce decretează moda s'au înduioșat de supusele ei și pentru a le feri de numeroasele gripe ale bosumflatei primăveri, au dat la iveală mantale, pardessus-uri cu vaporeose, ușoare blănuri de vară.

Această garnitură din care se fac gulere vaste, manșete și chiar părțile întregi din fața mantoului de casha, sunt de nuanțe palide ca „banane” gri-albăstrui, „beige”-clair.

Nu se știe cărui animal au aparținut în viață dar astfel transformate, au grația fulgilor, a polenului de pe flori și sunt în adevăr blănuri de vară.

Iar fiindcă vorbim de fularuri dăm aci modelul unei umbreluțe gen japonez din mătăsă chinezească cu pastile de două mărimi.

Șăluțul de gât la fel. Acest soi de „imprimé” se va purta mult. Bleu pe crême, marron pe beije, verde pe fraise, va fi foarte modern.

Printre mărunțișurile care împodobesc o rochie, jabourile și manșetele din crêpe georgette sau crêpe de chine ca ambele noastre modele sunt destinate a transforma o rochie.

Impreună cu ele dăm un mantou de primăvară din mătase luisantă „crêpe satin” cu garnitură mală din aceeași stofă. Atragem atenția asupra tăieturii de gust.

Iar ea încheiere nu uităm și pe micuții noștri.

O rochiță pentru o fetiță de trei anișori în două nuanțe de stofă și o pyjama de casă încheiată la o parte pentru surioara mai mare sunt foarte ușor de executat.

LAURA

Actualitatea în ilustrațiuni

Aviatorii francezi Costes (la stânga) și Lebriz (la dreapta) împreună cu atașatul militar francez (în mijloc), după ce au fost în audiență la palat.

Dela congresul „Tinerimei Române”. Fată tânără sunând din bucium.

Cu prilejul serbărilor aviației, la București, au sosit în Capitală celebrii aviatori Costes și Lebriz. Instantaneul nostru îi înfățișează la sosire, pe aerodrom.

Zece Mai la Berlin

Recepția de zece Mai, dela legația română din Berlin.

Costes și Lebriz în mijlocul camarazilor români.

Joi 5 Mai, după amiază, A. S. principele Nicolae și S. Sa Patriarhul Miron Cristea au făcut o vizită, cu prilejul sfârșitului de an, la Oficiul Național de educație fizică. Înaltii Regenți au fost primiți de corpul profesoral în frunte cu d. colonel Bădulescu, directorul O. N. E. F.-ului, și au vizitat institutul asistând la producțiile elevilor.

Pitorescul Bucureștilor

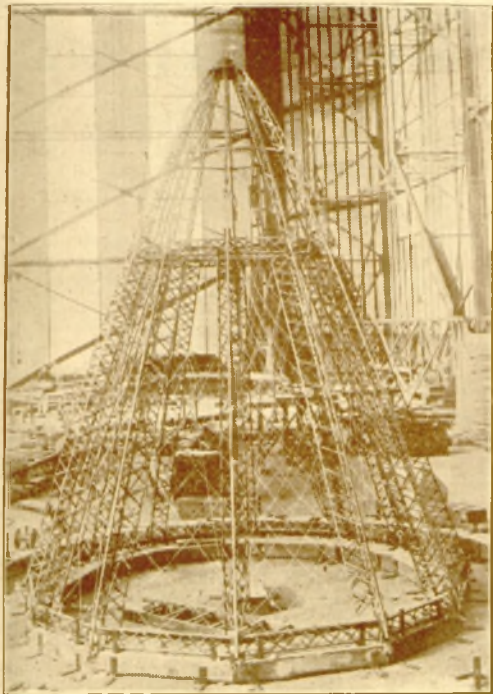
Câmpul de gunoaie

Târgul Moșilor

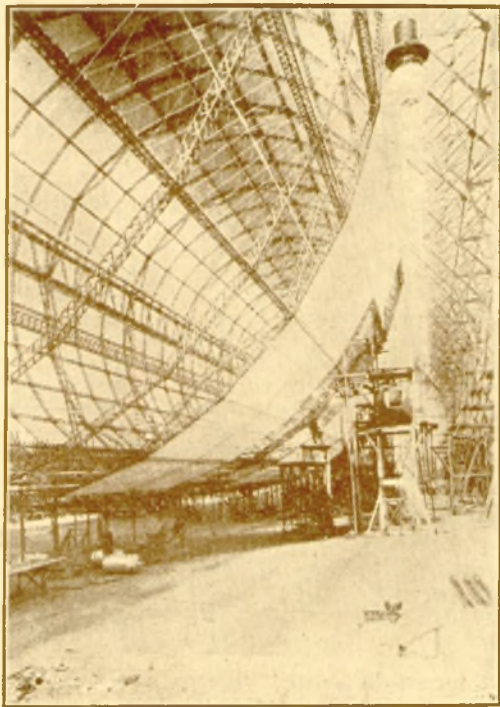

În București s'a deschis târgul tradițional al Moșilor. Ilustrația noastră reprezintă o scenă dela Moși: „Roata Norocului”.

Noul Zeppelin în construcție

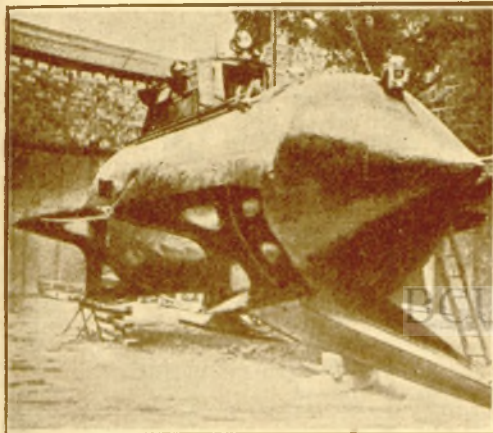
Un nou Zeppelin se construiește în Friedrichsfafen și e aproape terminat.

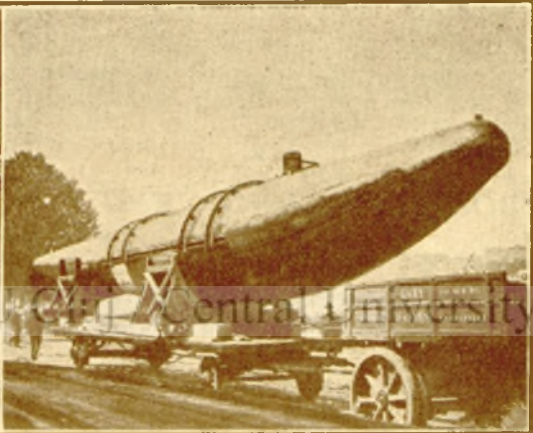
Ilustrația noastră înfățișează o parte din scheletul balonului.

Urișa navă aeriană, aproape de terminare.

Inginerul francez Rony a inventat un glissor pe apă care poate străbate mările cu o înțeață extraordinară: în 60 de ore oceanul Atlantic din Europa în America. Ilustrațiile noastre arată, în stânga, trupul acestui glissor, iar în dreapta unul dintre cei doi plutitori ai glissorului.

BALONUL ITALIA SPRE POLUL NORD

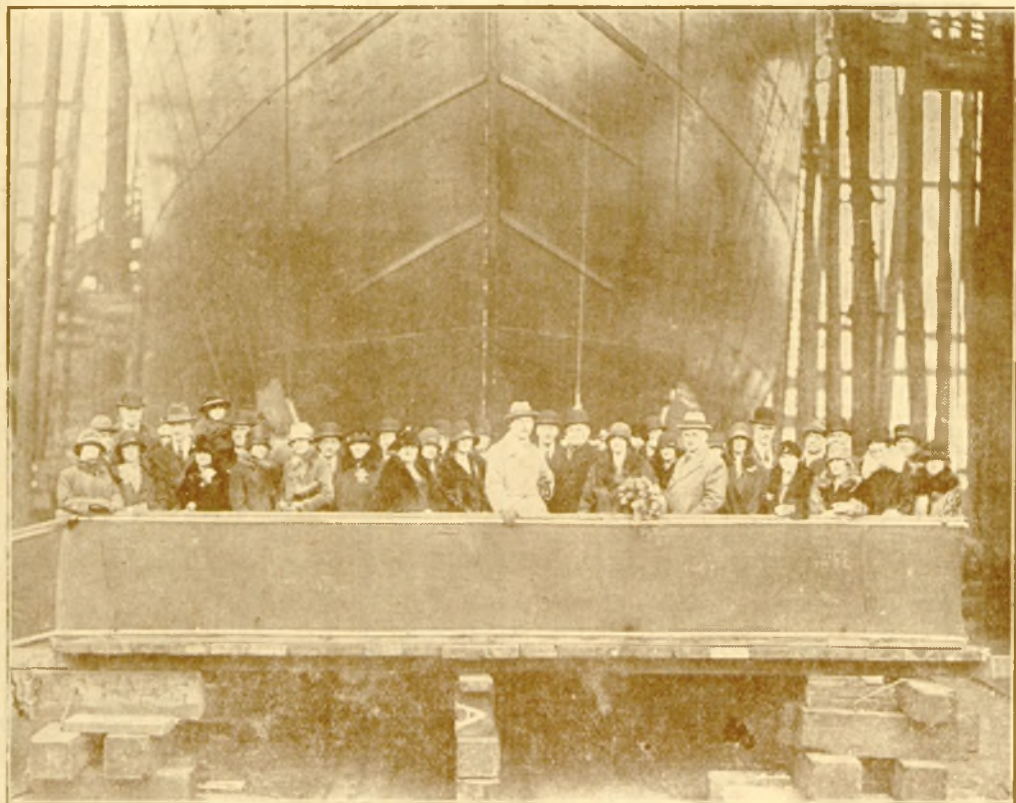
Nava aeriană plutind deasupra ghetarilor.

Aviatorii germani în America

Fiind ziua de naștere a lui Hünefeld, aviatorii au primit în dar o tortă, pe care o împart frățeste.

SOLEMNITATEA BOTEZULUI UNUI NOU VAPOR ROMÂNESC

Noul vapor românesc „Oltenia“ a ieșit de curând din șantierele dela New-Castel (Anglia). Ilustrația noastră reprezintă festi vitatea botezului.

„RADIO-ILUSTRATĂ”

Supliment gratuit la revista „Realitatea Ilustrată,”

Apare sub îngrijirea d-lui Inginer E. PETRAȘCU

Incepem

Dela apariție „Realitatea Ilustrată” a arătat — de câte ori s'a ivit prilejul, — că revista pe care o facem nu e a noastră, a editorilor sau colaboratorilor, că ea aparține cititorilor ei.

Consecvenți acestui punct de vedere, — pentru că marea majoritate a cititorilor ne-au cerut-o — am hotărât să publicăm, ca supliment la „Realitatea Ilustrată”, „Radiofonia Ilustrată”, un buletin săptămânal de radio, în patru, șase, opt sau douăsprezece pagini, după cum va fi de trebuință.

„Radiofonia Ilustrată” pe deoparte va ținea pe amatorii de radio în curent cu ultimele perfecționări în domeniul telefoniei fără fir.

Pe de altă parte va prezenta în mod gratuit, un curs de radio-electricitate, plecând de la cele mai simple noțiuni și urcându-se pe o pantă foarte lină, până la cele mai complexe fenomene din această branșă a electricității, atât de populară în occident.

Ne vom ocupa de asemenea și de noutățile privind evoluția radiofoniei la noi în țară. Până acum e just, ele n'ar putea constitui de cât o rubrică înfîm de mică față de celelalte țări, însă dezvoltarea acesteia stă în legea firească a progresului. Perioada de amorțeață, care după un prim entuziasm, urmează radiofoniei, va fi mai curând sau mai târziu învinsă de elanul

ce s'a manifestat în toate țările avide de cultură, de artă și de informații.

Depinde numai de cei cari conduc azi destinele radiofoniei, ca aceste progrese să provină din îndrumările lor. — Revista noastră va fi fericită să contribuie la sporirea interesului pentru radiofonia și la normalizarea acesteia, cu o ordă mai de vreme. Vom căuta ca prin experiența ce posedăm să familiarizăm pe cititorii noștri cu fenomenele atât de delicate ale undelor electrice și ale captării lor. Am fi satisfăcuți dacă oarecari directive pornite de aici și-ar găsi ecou în publicul radio amator.

Un lucru însă, revista noastră ambițioasă, mai presus de toate: să fie un organ care să satisfacă din ce în ce mai mult dorința cititorilor și diverselor nevoi tehnice și sociale, ce ei o simt pe terenul radiofoniei.

Vom căuta pentru aceasta să venim cât mai intim în legătură cu ei. Vom răspunde tuturor doleanțelor sau nedumeririlor lor prin revistă și vom fixa și anumite zile pe săptămână spre a veni direct în contact cu ei, pentru a discuta diversele chestiuni la ordinea zilei.

În rezumat, vom căuta ca experiența noastră să aibă un ecou în opinia radio-amatorilor, dar vom căuta mai mult să fim și un ecou al opiniei acestora.

Scurtă privire asupra evoluției Radiofoniei în țările civilizate și la noi

Sunt mai bine de 6 ani, de când în țările occidentale, perfecționările aduse radiotelegrafiei, grație eforturilor tehnice făcute în timpul războiului mondial, au fost puse la îndemâna marelui public procurându-i la domiciliu distracții și mijloace de a se instrui.

Sunt ani, de când societăți, organizate comercialicește așa cum știu englezii, americani sau germanii să facă, distribuie grație undelor electrice muzică și cuvinte instructive milioane de ascultători cari varsă în schimb, acestor societăți, taxe judicioase calculate pentru întreținerea programelor artistice, ce se emit prin radio.

În țara noastră abia acum 3 ani s'a votat o lege care permite publicului român să uzeze de aparate de radio pentru audiții. Este legea pe care o cunoaștem cu toții, pe care am criticat-o cu toții cei cari știam calea ce a urmat această chestiune în alte țări, este legea care în aparență pretindea că permite dezvoltarea radiofoniei în România, cu condiția de a salvagarda interesele siguranței statului dar care în realitate s'a dovedit a fi o pânză de păianjen contra pericolelor, însă o cuirasă contra radiofoniei.

Grație acestui regim dupe 3 ani numărul de abonați a ajuns la circa 8 mii, pe când numai la germani, de exemplu, numărul abonaților noi, se cifrează în 1926 la o medie de 2000 pe zi.

Și mai trebuie să adaog că comisia însărcinată cu eliberarea permiselor este în general largă în autorizări, căci dacă ar fi să aplice legea stricto sensu nu am avea nici pe sfert câți avem.

Tot acest regim este și una din cauzele că toate încercările făcute în cursul acestor 3 ani de a se înființa la noi o societate de difuziune cu concursul publicului subscritor au eșuat în mod lamentabil.

Abia de câteva săptămâni de zile avem o atare societate.

Sarcina actualei societăți de difuziune nu e însă de loc ușoară. Îndeplinirea mi-

siunii sale se prezintă în condițiuni mult mai grele ca în cazul când societatea s'ar fi format acum 3 ani și sub un alt regim. Cauza este că publicul care de acum înainte este și trebuie să rămână mica sursă de existență materială a societății și-a schimbat de 3 ani profund psihologia în ceiaze privește radiofonia.

Ca unul ce mi-am consacrat activitatea răspândirii radiofoniei în țara noastră, am avut ocazia să urmăresc această evoluție

Baronul V. Hünefeld, aviatorul care a trecut oceanul din Europa în America, își ține în fața aparatului de radio cuvântarea de mulțumire, adresată camarazilor yankei, pentru primirea făcută.

din an în an atât în Capitală cât și în provincie.

Acum trei ani când d-l profesor Hurmuzescu și cu mine am luat inițiativa fundării „Asociația Prietenilor Radiotelefoniei” entuziasmul publicului era de nedescris.

Radiofonia îi apărea ca ceva mirific, ca o minune a timpurilor moderne. Publicul era dispus la toate sacrificiile pentru a beneficia de această invenție.

În toate orașele din provincie unde mergeam spre a inaugura filiale, atmosfera era aceeași:

La Brăila în 24 ore s'au strâns fon-

durile necesare pentru cumpărarea unui post mic de difuziune pentru acel județ. La Cluj s'au strâns fondurile unui alt post de emisiune, la Cernăuți de asemeni și așa mai departe.

Acest entuziasm a fost un fenomen general care s'a manifestat în toate țările la începutul radiofoniei. Îmi reamintesc de audițiile ce făceam la Paris în 1923 ale postului dela Turnu Eiffel: Pianul semăna izbitor cu un țambal, modulația era mult inferioară celeia ce se obține acum, iar conținutul programelor destul de mediocr. Aceasta însă nu scădea de loc entuziasmul viguros al mulțimei, care grupată în cercuri de amatori, sau individual, se interesa de însăși invenția, își procurau sau confecționau pe întrecute aparate.

Fiecare cartier își avea magazinul sau magazinele sale de radio; industrii puternice se născură sub acest imbold și grație legii absolut liberale din Franța care dispensa pe amatorul de radio nu numai de formalități dar chiar de taxele pe aparatele ce posedau, numărul amatorilor crescuse vertiginos.

De aceste momente s'a profitat în Anglia, Germania, Austria, etc., spre a se lansa societățile de radiofuziune. Acestea își propuseră ca prim program de activitate, mărirea interesului recepțiilor de radio atât în ce privește calitatea lor cât și interesul artistic, pentru a satisface amatorii.

În stadiul actual al radiofoniei recepțiile sânt în general cu atât mai pure cu cât energia electrică primită este mai mare și cu cât aparatul de recepție este mai simplu și amplifică mai puțin (posturi cu galenă simplă sau cu o lampă). Perturbările parazite de tot soiul, atât de supărătoare auzului, sânt astfel puțin amplificate și înăbușite de energia electrică considerabilă primită. Cum posturile acestea de recepție au însă dezavantajul de a fi puțin sensibile soluția la care s'a recurs a fost de a împânzi țara respectivă cu posturi de puțină mijlocie (1 kilowatt la 1½ kw.) care să permită pe o rază relativ redusă în jurul său, recepția cu aparatele simple.

Aceste aparate au și avantajul enorm că costă puțin.

Recepțiile devenind astfel ieftine și de bună calitate au contribuit la extinderea gustului de radio în populație.

Tot pentru a satisface dorințele amatorilor cari deveneau din ce în ce mai exigenți, programele se îmbunătățiră devenind tot mai interesante. Societățile se țineau direct în contact cu amatorii în acest scop.

Astfel concerte și chiar opere întregi fură transmise din diversele săli de spectacole; seri întregi destinate istoriei muzicii sau unui compozitor fură transmise, pe când serviciul de informații țineau la curent pe amatorii cu ultimele nuvele din lumea întreagă.

În modul acesta entuziasmul neofiților făcu treptat loc necesității de a avea la domiciliu știri și muzică.

Un aparat de radio, deveni în occident încă un aparat servind confortul modern.

Ca o urmare logică numărul amatorilor crescuse și mai mult, cifrându-se azi cu milioanele în țări ca Anglia și Germania și cu sutele de mii în țări mai mici ca: Austria, Cehoslovacia, Italia, etc.

Situația societăților devenea astfel din ce în ce mai înfloritoare: Astfel în Germania numărul amatorilor încă după primul an de funcțiune, 1923-1924, era de 250.000. Fiecare plătiind câte o taxă de 24 mărci aur pe an făcea un venit de 6 milioane mărci aur, adică circa 180 milioane lei. În Germania azi sânt peste 2 milioane de amatori. În Anglia existau la finele lui 1924, 930.000 de abonați aducând un venit pentru acel an de 250.000 lire sterline din care preluându-se un procent de 7½ la

sută a acționarilor, rămâne o sumă care evaluează la cursul leului de atunci reprezentă circa 230 milioane de lei. Azi numărul amatorilor s'a triplat.

În fața acestor rezultate societățile se gândiră să mărească puțința postului de emisiune aflător în jurul capitalei țării lor și astfel se ajunse la construcția câtorva posturi între 7 și 12 kw. Aceste posturi transmiteau programele din capitală fără să excludă pe celelalte posturi după cum marile cotidiene din centru nu exclud ziarele regionale.

Posturile acestea pot fi primite și în exteriorul țării respective până la distanțe mari pe posturile relativ simple: de 3 lampi.

În general această cale însoțită de o legislație liberală a fost urmată în mai toate țările pentru a mări numărul amatorilor și interesul emisiunilor.

Iar mărirea puținței postului a decurs ca o urmare logică a mării veniturilor ei. Cu totul altul a fost mersul radiofoniei la noi:

Realizarea făcută grație efortului diverselor inițiative particulare se izbea de veto hotărât al autorităților cari trebuiau să le consacre. Nici un post de emisiune regional

nu fu autorizat. Cercuri de amatori nu se puteau forma din cauza rarității acestora. Posturile de recepție se acordau cu multă parcimonie.

Natura formalităților făceau pe mulți să renunțe de a le mai întreprinde, iar cei ce obțineau un post de recepție, din pricina absenței unui post local sau de emisiune, sau măcar apropiat, erau forțați să plătească enorm un post de recepție cu mare amplificare care odată cu muzica amplifică și toate turburările atmosferice dimprejur. **Contrar rezultatelor la cari se ajunseser în străinătate recepțiile la noi costau scump și erau de calitate dubioasă.**

Entuziasmul amatorilor scăzu automat și necesitatea de a auzi regulat emisiuni nu se născu ca în alte părți. După un an și jumătate afară de rari amatori posedând posturi de recepție, ceilalți se mulțumeau să asculte când aveau ocazie și... răbdare.

În aceste condiții se încercă după un an și jumătate de atare regim pe la finele lui 1926 lansarea unei societăți de difuziune. Numărul amatorilor nu trecea pe atunci de... 2000. Rezultatele sunt cunoscute: în loc de 20 de milioane cât trebuia să se strângă de la publicul subscritor, nu se strânse nici... două sute de mii de lei. Nu însăși nici asu-

pra modului cum s'a încercat lansarea societății, nici asupra discuțiilor ce am avut pe atunci cu acei însărcinați cu aceasta.

Chestiunea căzu și rămase astfel încă un an și jumătate când statul, direcția generală P. T. T. și câteva bănci făcând din ea o chestiune de ambiție națională s'au decis să pună umărul și să injghebeze noua societate.

Contrar însă societăților similare din străinătate cari aveau rolul să satisfacă cererile publicului radio-amator, născut dintr'o legislație liberală, societatea română de difuziune este chemată să făurească un curent de radio și să ridice nivelul unui entuziasm scăzut, să creeze radio amatori pe cari să-i satisfacă.

Dacă s'a găsit capitalul veniturile societății, sunt actualmente o problemă pe care nefastul regim de până acum al radiofoniei o îngreunează. În ce privește revista noastră vom căuta cu toate mijloacele să luptăm la răspândirea radiofoniei în țara noastră, la dezvoltarea interesului pentru această activitate atât de populară în occident și care stagnează la noi, vom lupta pentru obținerea singurului mijloc de înviore a ei: complectă libertate a radiofoniei.

Amplificatorii de telefonie fără fir utilizați la gramofonie

Gramofonul a devenit un aparat demn de atenția unui amator de T. F. F. Multe persoane mai consideră actualmente gramofonul ca un instrument demodat de a face șgomot și comparația unui instrument muzical oarecare, cu un „fonograf” e puțin măgulitoare.

Această reputație actualmente foarte discutabilă s'a făcut mai ales din cauza deformărilor ce rezultă din reproducția sunețelor cu ajutorul plăniilor, a căror vibrație proprie precum și a coloanei de aer ce conțin, intervin atât de inoportune. De asemenea vibrația cutiei de rezonanță a gramofonului nu are totdeauna un efect fericit. În gramofonul cu reproducție electrică nici plănia nici cutia gramofonului nu mai intervin. Placa singură e utilizată.

Ceeace doresc să examinăm actualmente este gramofonul cu reproducție electrică lăsând la o parte pe acel cu diafragmă. Această diafragmă este actualmente înlocuită cu un mic aparat pe care englezii îl numesc Prick-up și germanii doză electrică.

Principiul general al Prick-up-urilor este următorul:

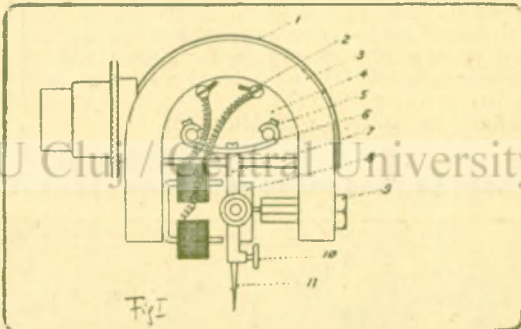
Deplasarea unei armături solidare cu un ac produc o variație de curent electric a cărui intensitate și formă sânt legate de poziția armăturii. Aceasta se produce în special în 2 cazuri, ceiace ne face să împărțim dozele în două categorii: electro-magnetice și electro-stactice. Ne vom ocupa în numărul de față de primele. Acul ce mișcă armătura va aluneca peste placa de gramofon, urmărind toate șanțurile imprimate pe aceasta. Pentru fidelă reproducere trebuie să nu utilizăm decât plăci de gramofon imprimate electric.

Știm că deplasările unei armături de fer în fața unui magnet produce o variație a fluxului magnetic.

Dacă bobinăm un mare număr de spire împrejurul unui pol al magnetului variația fluxului acesteia, va produce un curent în înfășurare. Acest curent e nul când armătura nu se mișcă, fiindcă variația flux e nulă. Fluxul e constant. Orice deplasare a armăturii va crea un curent cu atât mai întins cu cât amplitudinea mișcării sale va fi mai mare.

În fine o deplasare alternativă va crea un curent alternativ de formă riguros legată de mișcările acului. Curentul telefonic născut fără nicio amplificare e deja suficient pentru a da o amplificare confortabilă în casă. Calitatea acestei audiții e excelentă. Multe din doze au armătură mobilă împrejurul unui ax. Unul din brațe se apropie de un pol pe când cellalt se depărtează de cellalt pol. Acest din urmă fiind de nume contrar primului; dacă dispunem bobina pe ambiș poli, culegem un

curent dublu pentru aceeaș greutate, volum și deplasare a acului. Fig. 1, ne arată un atare Prick-up. Mișcările armăturii mobile sunt amortizate cu ajutorul unei membrane de cauciuc (6). Cu acest mijloc se elimină și vibrațiile proprii ale paletelor de fer (8).

Să vedem amplificarea curentului ce rezultă. Va trebui să găsim amplificatori cari să nu introducă nici-o distorsiune fiind cu toate acestea puternici. Și iar nu trebuie uitat că ceiace iese din doză nu este identic cu aceia ce iese dintr'un post de radio. La plăci diferențele de la piano la forte sânt mult mai mari.

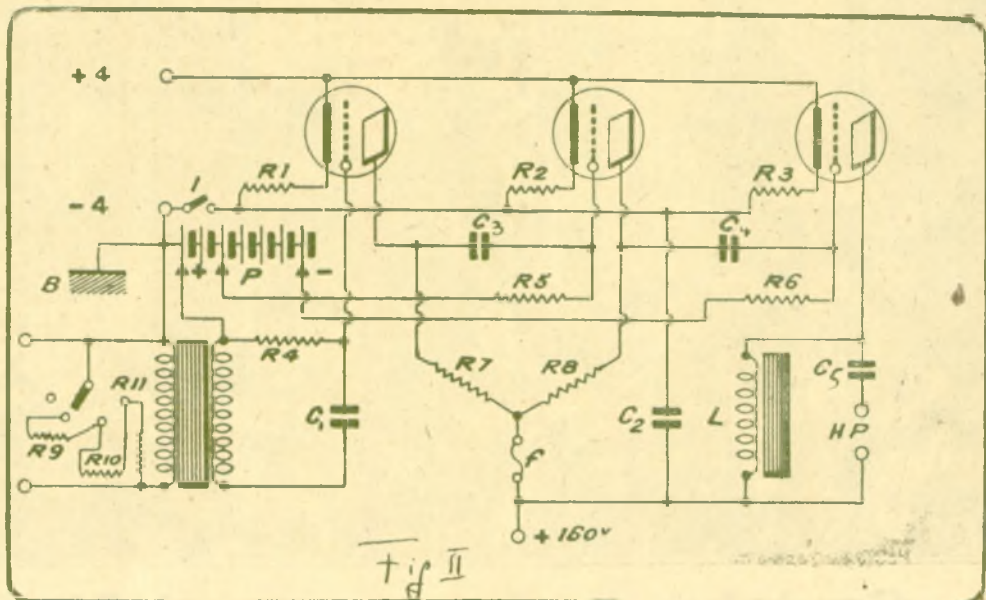
Dacă la posturile de radio avem variații de la 1 la 100 între curentul direct piano de acela de forte, la doză avem variații de 1 la 500.

În ceiace privește frecvențele sunețelor înregistrate, placa înregistrează foarte fidel, discul conține toate fragmentele audibile. Dacă nu le auzim pe toate este cănu posedăm încă aparatul care să le facă sonore.

Dar pe măsură ce perfecționăm procedeele existente, găsim din ce în ce mai multe frecvențe ascuțite, cari contribuie atât la rotunjimea oricărui sunet. Din nefericire aceste frecvențe sânt în general absorbite de transformatorul de joasă frecvență de intrare.

Va trebui deci să începem prin a alege un atare transformator de bună calitate care să transmită tot atât de bine frecvențele de 30 ca cele de 20.000 de perioade. Vom examina deci curbele caracteristice ale unor atari transformatori înainte de a-i cumpăra. Iată acum după inginerul Cremailah un dispozitiv amplificator de tipul acesta:

Începând cu numărul viitor, „Radio-Ilustrat” va publica în mod regulat, programul audițiilor de radio, detaliat, pe o săptămână întregă înainte.

Doza e bransată direct de bornele primarului unui transformator report 1/8 a cărui rezistență este de circa 5000 w. Secundarul care are o rezistență de 10.000 ohmi, atacă grătarul unei lămpi A 410 prin intermediul unui condensator ce e de 20 miimi de microfarad și filamentul printr-o pilă de polarizare de 1,5 v.

Curentul eșit de aci atacă un B. 406 apoi un B. 403 după schema alăturată. Grătarul lui B. 403 este negativat cu circa 27 volți. Curentul telefonic este separat de curentul continuu, grație unui joc de self și capacități. Curentul continuu trece printr'un self cu fer, care oprește curentul telefonic. Acesta din urmă trece printr'un condensator C 5 de 4 la 6 micraforozii și prin haut-parleur. Celelalte valori sânt de

ordinul acelorla întrebuințate în amplificatorul cu rezistență pentru joasă frecvență.

R_1, R_2 și R_3 câți-va megliomi.

R_7 și R_8 , au 70-80 mii de ohmi

Condensatorii C_3 și C_4 au 0.5 microfarad și este o rezistență de control care poate fi suprimată.

Rezistențele R_9, R_{10} și R_{11} sânt rezistențe shuntând primarul transformatorului de intrare pentru riglajul volumului. Fiecare din ele poate avea circa 500 ohmi. Acest sistem poate fi și suprimat.

Total poate fi construit într'un cufăraș $30 \times 30 \times 20$ cm.

În numărul viitor vom descrie detaliat un atare amplificator pentru sălile mari de dans sau localuri publice.

Testamentul unui amator român de radio

Acesta e testamentul meu de radio-amator, făcut în deplină posesie a facultăților mele mintale, cel puțin după cate mi-au confirmat până acum cei din anturajul meu.

Las nepotului meu transformatorul meu de joasă frecvență, raport 1/5. Prin minune acest transformator n'a deformat niciodată sunetele nici nu a amplificat numai parazitii. Niciodată nu a provocat trosnituri în timpul recepțiilor mele în haut-parleur. Las aceluiași două rezistențe reglabile cari deasemeni prin cea mai miraculoasă întâmplare nu zgărie sunetele când le potrivim.

Îi las și supradina mea gata de a fi pusă în funcțiune cu toate accesoriile și superbul meu post C119. Toate acestea spre a-i proba afecțiunea profundă care m'a legat de el în viață.

Vecinului meu căreia pe patul de moarte, am mărturisit în mod ipocrit că îi ert toate suferințele ce mi-a procurat cu fluerăturile perfide ale detectoarei sale cu reacțiune în antenă, ce posedă, îi las ca răsplată următoarele posturi:

1) O Super-reacție cu No. 101 pe care

m'am căsnit s'o construiesc fără să țin socoteală de sfaturile acelorla cari se ocupă și o cunosc de aproape.

2) Un post montaj reflex etichetat 170 pe care deasemeni am vrut să'l construiesc după o schemă imaginată de mine.

Numitul vecin va încerca în fața notarului meu să prindă un post european. Va deveni stăpânul acestor posturi când va reuși în mai puțin de 50 de încercări. Cred cu aceasta să-i înapoiez toate fluerăturile ce mi le-a trimis zilnic când eram în viață.

Diracției G-le P. T. T. las tot ferul vechi ce posed (se va găsi cca. 700 kgr.) și compus din cca. : borne desperechiate, bobine tăiate, transformatori arși, condensatori, clacși, 300 de lămpi arse și uzate, o jumătate de stâlp de antenă, și o baterie de acumulator sulfatată gata, pentru ca suszisa direcție să le facă cadou noii Societăți de difuziune ce își ia aripi sub ohlăduirea sa.

În ceace privește splendidul meu haut-parleur „Safar” îl las soacră-măi spre a da un demn concurent.

Făcut de mine, în 23 Mai 1928.

T. L. Graf

Voci neperitoare

Radio-receptoarele societății Marconi, au reușit să recepteze programul unui radio-concert, după ce unda lui a trecut în jurul lumii, *de trei ori*. Se constată că orice sunet trimis în spațiu, continuă să tot facă ocolul pământului și „sună”, „sună” fără încetare, însă tot mai încet, până la imperceptibil. Dacă actualele radio-receptoare ar fi de extremă sensibilitate, ele ar putea înregistra orice sunete „stinsse” demult, și să reproducă din nou, programele executate acum o lună, un an și mai mult. În munți noi auzim ecoul repetat până și de 12 ori și „stins” apoi, evident, numai trestat, deși noi nu-l mai putem auzi. De fapt însă, sunetul nu se stinge ci se repetă tot mai slab, până la infinit. Inventatorul radio-ului modern dr. de la Forest afirmă că undele sunetelor fără fir, odată apărute, nu mai dispar, după cum nu dispar nici undele mării. Dar ele sunt prea slabe și nu pot fi prinse de actualele noastre receptoare. Se poate admite de pe acum, că în viitor se va putea restabili și auzi cu ajutorul radio-ului, vocile oamenilor cari au murit de mult...

Se pot auzi gândurile omenești?

Așa susține un savant american, profesorul universitar dr. Lee Travis, care cu ajutorul colegului său, radio-technicianul dr. Hunter, — și el profesor universitar, — a parvenit să construiască un microfon, cu o placă receptivă hipersensibilă, cu care apoi *aude* misteriosul proces al gândirii, din creier. Acest microfon e în stare să mărească de nouăzute de mii de ori (!) sunetul gândului.

Minunea nu se oprește însă aici: savanții americani au parvenit să transmită prin radio aceste gânduri „captate și auzibile” așa încât să le cunoască fără ajutorul banalului grai, mii de ascultători, instalați în fața unui aparat de radio!

Castelul din Lausanne și Alpii din Savoia

Un „trei lămpi” ultra puternic

În general vorbind, nu e recomandabil să dăm numai aceleași lămpi mai multe funcțiuni diferite. Bunăoară o lampă care amplifică în înaltă frecvență, trebuie să funcționeze în anumite condiții, mai precis pe o anumită porțiune a caracteristicii sale, și una care detectează într'alte condițiuni.

O lampă detectoare nu va putea efectua amplificarea în condițiuni ideale. Pe de altă parte o operațiune anumită din postul de recepție este preferabil să o îndeplinim cu minimum de lămpi. În afară că de multe ori consumația e mai redusă, însă fiecare lampă în plus, împreună cu circuitele sale de legătură și funcționare, sunt cauze de deformare, mai ales în joasă frecvență. Ori un post de recepție clasic redus la cea mai simplă expresie este chemat să îndeplinească trei operațiuni: o amplificare în înaltă frecvență, o detecție și o amplificare în joasă frecvență.

Un post cu 3 lămpi deci pare a satisface suficient considerentele de mai sus, cu condiția... ca să fie destul de puternic.

Călăuziți probabil de tendințe analoge fabricile de lămpi mai importante, Tung-sram, Phillips, Telefunken, etc., construiesc lămpi cu factori de amplificare, enormă, 100 sau 150, funcționând atât în înaltă cât și în joasă frecvență.

Vreau să dau în numărul de față detaliile radio-amatorilor asupra unui post construit de mine și care funcționează actualmente la Institutul Electrotehnic, și care e compus din 3 lămpi: O amplificatoare bigrilă de înaltă frecvență montată în rezonanță, o detectoare cu reacțiune și o joasă frecvență.

Am ales pentru lampa de înaltă frecvență un A. 442 Phillips, de construcție specială, cu două grătore și cu un coeficient de amplificare de circa 150, și ca lampă de joasă frecvență un A. 443 Phillips cu 3 grătore și cu un coeficient de amplificare de circa 100. Ca lampă detectoare, o lampă obicinuată un Telefunken R. E. 074 sau un Phillips A. 415, etc.

Schema este următoarea:

sunt bornele primarului, G și—C bornele secundarului, iar valoarea condensatorului C_4 se va determina prin tatonare în așa fel în cât recepția să nu fie turburată prin trosnituri repetate sau acrozaje).

Observații generale.— L_2 și L_3 sunt montate pe un vario cuplor permițând variația distanței dintre ele. Conexiunile bobinei de reacțiune L_3 , la P și la placa lămpei de detecție se vor face în așa fel încât apropierea sa de L_2 să mărească volumul auditei. În caz contrar se vor inversa conexiunile sale.

La lămpile cu 2 grătore se va face distincție între grătarul extern și intern. Grătarul extern este acel mai apropiat de placă. La lămpile A. 442 el se termină la conexiunea la care de obicei se termină placa. El va fi legat la conexiunea B; adică la circa 70 volți, pe când grătarul intern (cel apropiat de filament) sau cel normal, se leagă la antenă.

La lămpile A. 443 grătarul exterior este fixat la o mică piuliță situată lateral pe baza lămpei.

Grătarul exterior se numește câte odată și suplimentar.

Ca alimentare este necesar: Pentru filament o baterie de acumulatori de 4 v. și circa 20 amperi ore. Pentru tensiunile plăcilor o baterie de 150 v., la care se vor conecta diversele tensiuni. Vom avea astfel:

Intre —A și +A. 4. volți. Apoi se vor lua 2 baterii anodice ce se vor pune în serie. Punctele —B, + C și — A se vor lega împreună și se pune la un voltaj anumit al bateriilor anodice (împrejurul lui 15 volți). Punctul — C. se va conecta la 0 al bateriei anodice. (astfel că grătarul lămpei de joasă frecvență să fie negativat cu circa 15 volți). Borna + B. la circa 80 v. și + B2 la circa 150 v.

Rezultate: Pe o antenă unifilară de 15 m. se obține în haut-parleur extrem de tare majoritatea stațiilor europene.

Pentru stații ca Breslau, Lipsca, Stuttgart, Königswusterhausen, nici nu avem nevoie

să beneficiem de întreaga amplificare dată de reacțiune. Reacțiunea făcându-se pe a doua lampă postul nu produce nici un deranjament vecinilor.

Circuitul antenei având un amortisment relativ mare nu se cere un reglaj extrem de precis decât la circuitul oscilant $L_2 C_2$, ceea ce ușurează căutarea posturilor și reglajul aparatului. Selectivitatea sa este suficientă. Toate posturile se caută în haut parleur.

Postul merge și pe antena interioară bi sau trifiliară, de câțiva metri tot în haut-parleur mai slab, cu condiția de a avea o bună priză de pământ.

Regele Radio-ului

În prezent se află la Paris David Sarnov, directorul celei mai mari societăți americane de Radio-comunicații, sosit aici în interesul noului Radio-trust, în care intră Radio-întreprinderile din America, Anglia, Franța și Germania.

Fiind interviewat, Sarnov a schițat rolul pe care-l ocupă radio-industria, în mijlocul celor mai mari organizații mondiale tehnice.

E deajuns să știm că numai în Statele-Unite, în 1927, Radio-întreprinderile au folosit un capital de peste 500 milioane dolari. Peste 700 de stații radio-telegrafice produc zilnic concerte și colportează noutățile. Receptoare s'au instalat în 9.000.000 de case!!! Anul acesta radio-industria va înflori în mod neașteptat. Cauza? Rolul pe care îl va juca în alegerile președințiale din Statele-Unite.

Viitorul radio-ului e grandios. Invenția și introducerea transmiterii prin „unde scurte” e o cucerire uriașă a Radio-tehnicii. Incurând se vor transmite prin Radio, orice ilustrații. Numai în câteva clipe vor trece deasupra oceanelor și a continentelor, foi întregi de ziare, fotografiate, vederi uriașe, acte și documente autentice și originale etc. Într'un cuvânt, spațiul va înceta să mai existe.

Ecouri din lumea radiofoniei

Intre companiile telegrafice de cablu și rivala lor T. F. F. se dă o luptă aprigă. Lucrul s'a înverdat în ultima consfătuire din Londra unde au avut loc discuțiuni aprinse între delegații guvernului britanic și cei ai Dominionilor.

Un alt episod al luptei îl formează cumpărarea de către o companie de cablu americană, a stației de T. F. F. din Sayville (Long Island). Această stație va sluji să dubleze prin radio, comunicările transmise prin cablu și pentru aceasta compania americană va înființa stații receptoare pe coasta europeană a Atlanticului.

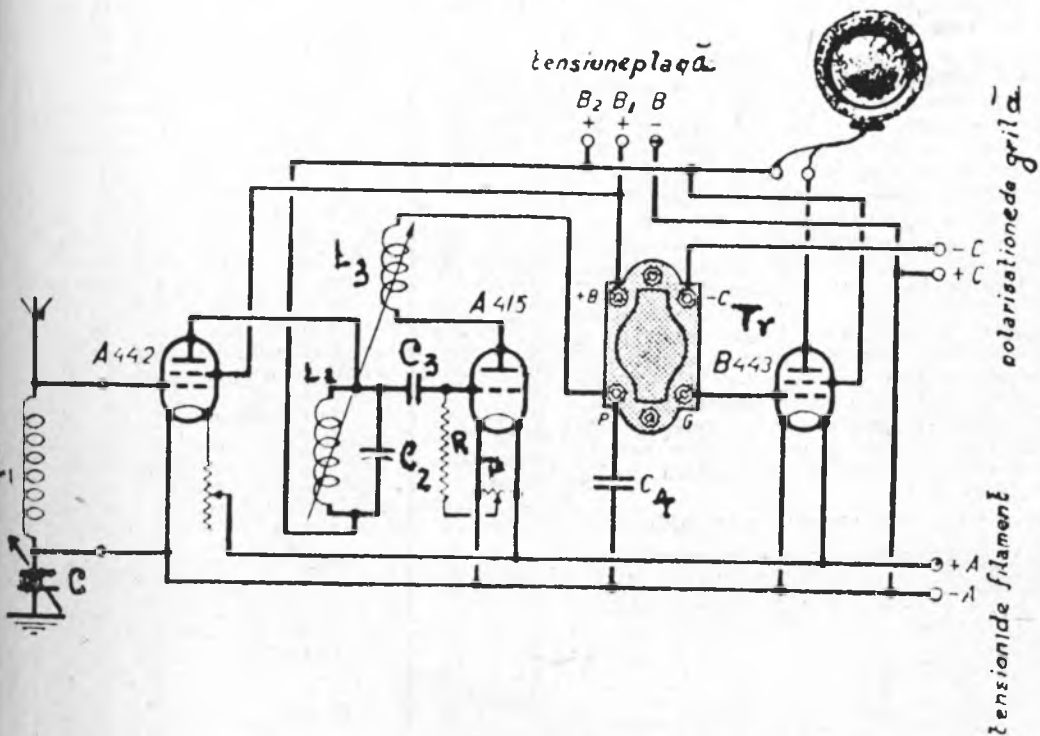
Se poate prezice ce se va întâmpla foarte curând: companiile de cablu se vor transforma pe rând în companii de T. F. F.; cablurile vor putezi în fundul mărilor, uitate de toată lumea, iar publicul va trebui să plătească multă vreme amortizarea materialului pierdut.

Unii librari englezi, intenționează să instaleze, în orașele mai mari, posturi de emisiune speciale, de unde să vorbească publicului despre cărțile lor, nou apărute. În afară de critica literară, pentruca publicul să fie în curent, cu ultimele noutăți, se vor citi și pasajii din aceste cărți.

Un record trist

După statistice făcute de societățile de asigurare automobilul, numai în Statele Unite, în anul 1927, a fost viața a 25.000 oameni. La această cifră impresionantă trebuie să adăogăm încă și circa un milion de răniți, rămași în viață.

Desigur nu automobilul singur e de vină și încă mai puțin automobilismul, întreaga răspundere o au proasta organizație a circulației, părinții cari nu-și supraveghează copiii și mai ales graba veacului nostru. Fiecare dintre noi voințe să ajungă cât mai repede și astfel riscă să scurteze o viață, care trăită în înfrigurarea vitezei trece fără să știi când.

L_1 = Self Gama No. 1 bis. (sau self cu 45 spire. Diametru 80 mm.)

L_2 = Self Gama No. 2. (sau Self cu 60 spire. Diametru 80 mm.)

L_3 = Self Gama No. 0 bis. (sau self 22 spire)

C_1 = Condensator variabil de 0,5 milimicrofarad.

C_2 = Condensator variabil de 0,5 milimicrofarad.

C_3 = Condensator fix de 0,02 milimicrofarad.

C_4 = Condensator fix de 1 milimicrofarad.

R = Rezistență de 3 sau 4 meg-ohmi.

P = Potentiometru de 400 de ohmi.

Tr = Transformator „Phillips” tip 1003, raport 1/2 sau un transformator obicinuț raport 1/3. În cazul acesta punctele P și +B.

ABECEDARUL TELEFONIEI FĂRĂ FIR

Introducere

Fenomenele electrice ce se manifestă la distanțe enorme fără nici o legătură materială și de cari lumea se ocupă azi cu atîta entuziasm în occident, par a constitui spectacolul cel mai extravagant la care omul în vîrstă de 60—70 de ani este chemat să asiste. Și totuși acest om, în tot cursul vieții lui a trecut din minune în minune.

A văzut cum lumina desenează pe o peliculă într'un timp câte-o dată inferior unei sutimii de secunde, portrete mai fidele, peisagi mai detaliate decât ori ce artist le-ar realiza în lungi săptămâni de lucru. A învățat grație electricității se se lumineze fără flacără, să se încălzească fără foc, pe două fire de aramă transmite vorba sau sau puterea căderilor de apă transformată în mii de cai vapori destinat să ne tragă trenurile și tramvaele.

Pe două cercuri mănate de pedale și conduse de un ghidon s'a pus să fugă mai iute și mai mult timp ca animalele și ca vehiculele trase de acestea.

Și iată că de o dată sub ochii lui trăsurile au început să fugă singure pe drumuri și iar diligențele să sboare la 2 mii de metri altitudine, mult mai sus și mai iute ca păsările.

Lumea infiniților mici s'a deschis larg omului de când Pasteur i-a făurit cheia. Știm acum să punem la treabă un microb cum punea mai înainte la lucru un bou. Ii ordonăm să facă vegetații, pâine, vin, alcool, curele, brânze etc. după formula care ne place iar baccililor feroci le-am pus botniță.

De o jumătate de secol feeria strălucește din toate părțile.

La drept vorbind, în lista aceasta de sigur așa de incompletă la care jumătatea de secol trecut a fost martoră, ce fenomen oare e inferior în măreție telegrafiei fără fir? Ce fenomen e inferior telefoniei fără fir prin stupefecția pe care a produs-o în spiritul nostru? Nici unul. Apoi încet, încet fie-care ne-a devenit familiar. Câți-va ani mai târziu am crezut viața imposibilă fără el.

Minunile se transformă iute în banalități. Ele ne par extraordinare doar atîta timp cât le trebuie ca să se transforme în ordinare.

Transmisiunea energiei, fără fir, este pentru noi azi, minunea viitorului. Și într'adevăr o mare revoluție se anunță după acum în comunicații. După acum, oriunde ați fi pe pământ, în apă, în aer, e posibil ca să vi se trimească prin spațiu dintr'un punct oare-care fără nici o legătură materială un semnal, un discurs chiar un concert. În incursiunea ce vom face împreună în domeniul radio-electricității va trebui să ne armăm cu un fel special de a înțelege, căci vom fi puși în prezența fenomenelor, pe cari spiritul uman nu le poate admite dacă le cere să-i satisfacă simțurile sale.

La drept vorbind, cu nici unul nu venim mai des în contact, însă trăim în el, prin el și de obicei fără să o știm.

Simțurile noastre nu sunt decât niște antene specializate fie-care cu funcțiunea ei și pe care izbesc unde particulare.

Sunetul rezultând din comoția pe care undele aerului o dau nervilor noștri auditivi. Sunetul e mai mult sau mai puțin ascuțit după numărul de unde ce vin într-o secundă să isbească urechea noastră. (Altfel zis după frecuența undelor).

Și încă pentru ca simțurile noastre relativ rudimentare să le perceapă trebuie ca frecuența acestor unde să fie cuprinsă între anumite limite.

Sub 20 de vibrații pe secundă reprezintă sunetul cel mai jos și deasupra 2000, cel mai ascuțit, urechea noastră e surdă: Putem vedea la o lampă sau o coardă un număr de vibrații în afara acestor limite, însă nu vom mai auzi nici un sunet.

Lumina e de asemenea rezultatul comoțiilor ultra-rapide pe care undele altui mediu de cât aerul (numit de cei ce se ocupă el: eter), vibrând le imprimă nervilor noștri optici și așa mai departe. Nu e exclus ca și pipăitul, gustul, mirosul să fie rezultatul unor oscilații speciale. Și încă, ca și la sunet, pentru a putea fi percepute cu ochii, aceste oscilații ale eterului trebuie să aibă loc între anumite limite de frecvențe, între care lumina defilează toate culorile ei dela roș la violet. Inșă dacă oscilațiile sunt mai încete (raze infra-roșii) sau mai repezi (raze ultra-violete) nule mai putem percepe cu ochii. Ele pot avea acțiuni asupra altor organe ale noastre (razele ultra-violete înegresc pielea, etc.) sau se manifestă prin diverse acțiuni asupra materiei, însă ochiul nostru va fi orb față de ele.

Tot o vibrație a eterului este căldura.

prezintă însă foarte multe analogii cu acela al undelor sonore, luminoase și chiar cu acelea ce le provocăm într'alte medii de cât aerul sau eterul: de pildă cu acelea ce le provocăm într'un lac producându-i o agitație într'un punct dat.

Cum se manifestă aceste unde? Cum le captăm, cum le facem perceptibile simțurilor noastre? Cum le utilizăm nevoilor noastre practice?

Am să vă povestesc o istorioară în care un popă, cu mult înainte telegrafiei fără fir și chiar a aceleia cu fir, un abate dela Curtea lui Ludovic al XVI-lea, căuta să utilizeze undele produse într'un lac pentru a realiza corespondențe.

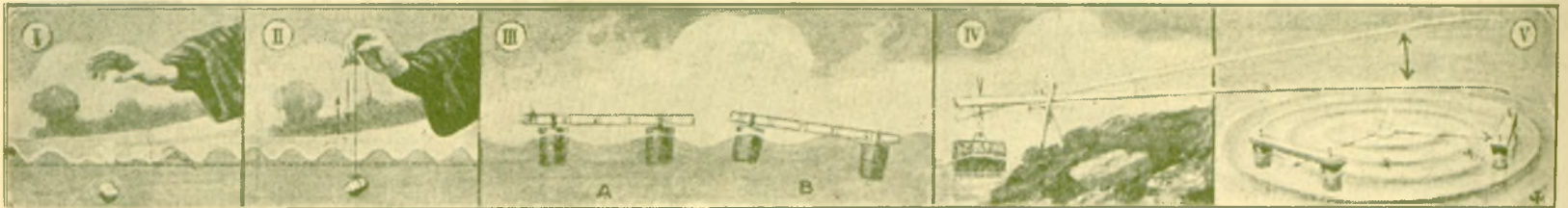
În această istorioară pe care o știu dela un mare vulgarizator de știință ce se numește Laplace de Saunier, vom vedea pe abate recurgând față de undele din lac la multe din trucerile la cari recurgem actualmente spre a utiliza undele electrice.

Intr'o zi de toamnă prin anul 1786, cum d-na de Lamballe se plimba cu două prietene în parcul din Versailles, zări prin stuț un om în costum de abate, culcat pe burtă pe marginea unui basin. El arunca din când în când câte o piatră în apă și părea că urmărește cu o mare băgare de seamă atât căderea pietrei cât și undele pe care acestea le dezvoltau până la cealaltă margine a lacului.

Ea se apropie încet de abate, care surprins și intimidat se ridică cu vioicune. D-na de Lamballe recunoscu pe abatele Rochon, astronom optician al regelui, membru la Academia regală de științe. Abatele îi spuse că face studii asupra propagării undelor la suprafața basinului și că crede să descopere astfel un mijloc de corespondență prin semnale. D-na de onoare scuzându-se că întrerupe niște experiențe cari vor contribui la gloria regelui, îi ceru favoarea să asiste cu prietenile sale la lucrările ilustrului savant. Abatele primi și chiar asigură că cerul îl ajută, căci în studiul oricărui sistem de corespondență e nevoie de colaboratori.

(Șiruri de unde; unde amortizate). — Pe loc dete fie-cărei din cele trei femei cari se amuzau mult, câte o bucățică de plută, le rugă să se înșire împrejurul basinului și să le pună pe apă, observând cu atenție fenomenele ce se vor produce.

Abatele Rochon rămase departe de ele pe malul basinului, lăsă să cadă o piatră pe oglinda apei și pe loc se văzu ridicându-se în relief împrejurul lacului unde aceasta căzuse, un colac de apă rotund, care se depărta lărgindu-se din ce în ce și urmat de un al doilea mai puțin înalt care se lărgea la fel și urmat de o succesiune, de altele din ce în ce mai puțin înalte care se îndepărtau către marginele opuse ale basinului. Cele 3 bucățele de plută se ridicau succesiv la trecerea acestui șir de unde, însă mult mai mult când trecu primul cerc decât atunci când trecu ultimul. Era evident că vigoarea șirului de unde mergea

Prima noastră datorie e să ne convingem că mecanismul uman nu e apt să înregistreze toate fenomenele vieții și că sistemul nostru nervos rămâne indiferent față de marea majoritate a manifestărilor ei.

In domeniul undelor

În studiul ce vom face vom pronunța des cuvântul de „unde”. Unde electrice, unde electro-magnetice, etc.

Acest domeniu însă nu e nou pentru noi.

Numărul de vibrații a-l acestora însă e mai mic de cât acela a-l luminei și de aceea ea nu mai e sensibilă ochiului nostru însă impresionează o altă parte a organismului nostru: pielea și nervii acesteia.

Tot o vibrație a eterului sunt și undele electrice.

Numărul ed vibrații al acestora însă este mult mai mici ca acelea al luminei și căldurii.

Ele nu mai sunt percepute le simțurile noastre de cât prin intermediul diverselor aparate. Modul de manifestare al acestora

scăzând dela primul cerc la ultimul. Abatele Rochon le botează unde amortizate, (fig. 1.)

(Recepție bună și recepție rea)... Două dintre damele de onoare declarară că se amuz foarte mult. Inșă frumoasa d-nă de Lamballe nu împărtășea aceeași părere. Ea declară contrariată că separată în linie dreaptă de abate de insulița din mijlocul basinului, bucățica ei de plută abia se mișca. Ea declară astfel că prima prost unde.

(Citii continuarea în numărul viitor)

Un monument... cartofului

În orașelul german Braunlage din Harți, se înalță un monument cu următoarea inscripție:

„Aci, la 1748, s'au făcut primele încercări de cultivare a cartofilor. Numele de „ogor al cartofilor „aminteste despre această 1885” Astfel onorează germanii alimentul lor fundamental.

O greșeală de bursă

La bursa de cereale din Chicago s'a produs o mare panică.

În ziua de 9 Mai, buletinul ministerului de agricultură a anunțat că în statul Ohio, recolta va fi cam de 1.500.000 „bușele”. Iar la 12 Mai s'a publicat o rectificare: nu 1.500.000 ci 9.000.000 bușele! Însă, în trei zile, tranșacțiile încheiate au pricinuit unor cerealiști pierderi de câteva milioane dolari, din cauza acestei informații greșite. Păgubașii intentează proces ministerului.

De-ale prințului de Wales

Marele regal și imperiu britanic își adoră poate mai mult decât orice alt popor din lume, pe tânărul său prinț moștenitor.

În primul rând aceasta se datorește extremei sale simplități de maniere, cari i-a câștigat spontan popularitatea viitorilor săi supuși.

Așa, mai înainte, când apărea la vreun dancing, pentru a se amuza și el un ceas, dansând, venirea sa provoca totdeauna senzație, până când a declarat categoric într'oză „că nu mai pune piciorul” acolo, unde se vor face prea multe mofturi.

De atunci abia de se întorc privirile celor de față, spre frumosul blondin, când acesta se pleacă respectuos în fața vreunei miss, pentru a o invita la dans.

Când s'a declarat războiul mondial, a cerut să fie — ca subofiter — pe frontul din Franța, împreună cu regimentul său. Evident că nu i-se putu îngădui decât șederea la cartierul general al lui sir John French. Vrând să-și viziteze totuși regimentul, aflat pe linia de bătaie, lordul Kitchener se opuse la început. În cursul convorbirii avute atunci cu ministrul de război, prințul îi spuse: „Am mai mulți frați, așa încât prin eventuala mea moarte, tronul nu va rămâne fără urmaș”.

Răspunsul lordului Kitchener e însă și el prompt: „Dacă aș fi sigur, că veți cădea în război, poate aș avea dreptate să vă opresc de a merge pe front. Așa cum e însă azi situația acolo, ați putea să fiți făcut prizonier. Cu riscul acesta nu pot însă transija”.

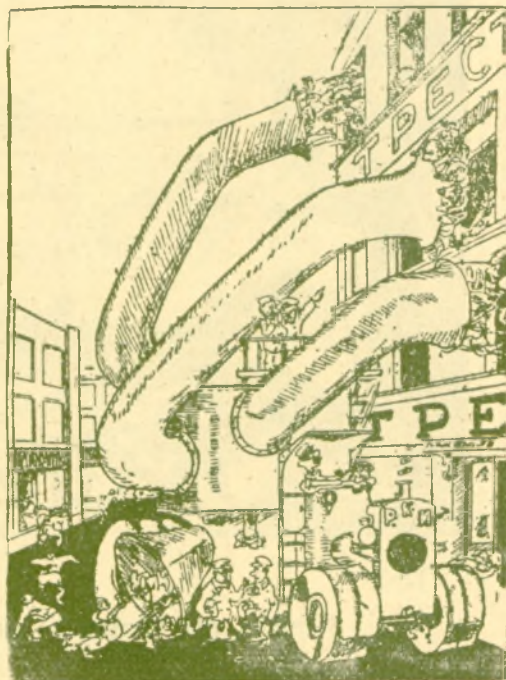
Așa încât prințul a mai trebuit să aștepte o lună, până să-și vadă îndeplinită dorința: aceea de a fi pe front!

Cartierele cele mai mizere ale Londrei, așa numitele *slums*, sunt des vizitate de el.

Nu e primul membru al casei regale engleze, care face acest lucru, e primul prinț moștenitor al formidabilului imperiu britanic, care trece pe străzile *slums-urilor* pe jos, însoțit doar de un prieten, la ore și în zile, când nimeni nu are habar, că se duce acolo.

Vorbește cu locuitorii, intră în casă, ajută cu bani și vorbe bune, mângăie copiii palizi și nemâncați...

Și toate gesturile sunt întipărite de aceea simplitate și jovialitate, ce numai „le prince charmant” al Angliei, știe să le aibă.

Mașina de aspirat funcționari

POLIȚIA LA FAȚA LOCULUI
„Oare e crimă sau sinucidere?”

În luna trecută, de Sf. Gheorghe, regimentul 3 Dâmbovița, care-și serba patronul — s'a despărțit de comandantul său, d. col. Gh. Georgescu, care a fost nevoit să-l părăsească din motive de sănătate.

Despărțirea a fost prilejul unei duioase manifestații de simpatie — din partea corpului ofițeresc și a trupeii — pentru comandantul lor.

D. col. Georgescu și-a făcut întreaga carieră militară — vreme de 40 de ani, la același regiment.

Ofițerii regimentului au oferit comandantului lor o statueta de bronz care simbolizează: munca, cinstea și gloria.

Cum trebuie să fie un film așa numit „patriotic” spre a putea fi prezentat în toate țările.

(26)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III

CAPITOLUL IX

Stânca

Dacă soarta e nemiloasă, dacă năvălește fără odihnă cu liarele, cu foamea, cu frigul, cu boalele înspăimântătoare, cu frământările naturii, cât ce a trecut, ei nu se mai tem de dânsa. Destul să aibe adăpost și hrană, viața e atunci limpede și plăcută ca râul...

Un muget sfâșie întinericul. Mistrețul e ia rasna în câmp, elaful sare, ținându-și coarnele și mai mult date pe spate, și sute de vietăți au palpat. La început e doar o formă nehotărâtă, în apropiere de apă; apoi un chip tremurător, a cărui putere se vedește în fiecă mișcare; și încă odată îi e dat lui Naoh să vadă Leul Uriș. Totul a fugit. Pustietatea e fără margini. Fiara, peste măsură de mare, înaintează cu nemiște. Cunoaște iuțea, luarea-aminte, simțul ascuțit, băgarea de seamă, posibilitățile nenumărate de-a scăpa, ale celor pe cari trebuie să-i ajungă. Acest pământ, de unde neamul său a dispărut aproape, e mai frigos și mai sărac; el trăiește printr-o strădanie istovitoare. În totdeauna foamea îi roade pântecul. Deabia de se mai împerechează: ținuturile în care prada să ajungă unei perechi s'au rărit, chiar acolo, către soare, sau în văile calde. Și supraviețuitorul, care dă lărcoale în țara mlaștinii celei mari nu va avea urmași.

Cu toată înălțimea și asprimea stânței. Naoh își simte inima strângându-i-se în piept.

Se încredințează că focul apără intrarea îngustă și apucă ghioaca și țeapa; Nam și Gaw sunt și dânsii gata de luptă; câteși trei, pitulați lângă stâncă, nu pot fi văzuți.

Leul-Uriș, s'a oprit; cu labele lui mușchuloase aduse, privește această lumină înaltă care tulbură întinericul ca un apus de soare. N'o confundă cu lumina zilei și încă mai puțin cu lumina aceea rece care-l împiedică la pândă. În mod nelămurit îi vin în minte flăcări care mistuie savana, un copac ars de trăsnet, sau chiar focurile omului, pe lângă care a trecut, de câteva ori, de demult, în ținuturile de unde l-au alungat, pe rând, foamea, apele mari sau secarea lor, care face traiul cu neputință. Șovăie, mugește, coada îi biciuie coapsele cu furie, apoi înaintează și adulmecă aerul. Mirosul e slab, căci se ridică și apoi se împrăștie, mai înainte de-a se coborî; vântul ușor îl duce către rău. Deabia simte fu-

mul, mai puțin încă friptura de carne; de fel mirosul oamenilor; nu mai vede decât aceste străluciri săltărețe, ale căror străfulgerări roșii și galbene cresc, descresc, se desfac în formă de con, curg în cascade, se amestecă în umbra bruscă a fumului. Aceasta nu-i amintește de nici o pradă și de nici o mișcare de luptă; și fiara, cuprinsă de-o teamă supărătoare, își deschide botul larg, peștera de moarte din care iese mugetul... Naoh vede îndepărtându-se Leul Uriș spre negurile unde își va putea înfrânge cursele...

— Nici o fiară nu se poate lupta cu noi! exclamă voevodul cu un răs de înfruntare.

Mai adineaori, Nam a tresărit. Cu spatele întors spre foc, urmărește cu privirea, pe țarmul celălalt o resfrângere de lumină care saltă pe ape și se strecoară printre sălcii și sycomorii. Și dânsul șoptește, cu mâna întinsă:

— Fiu al Leopardului, au venit oameni!

O greutate se coborî pe pieptul voevodului și câte-și trei își ațintesc simțurile. Dar țarmurile sunt pustii, ei nu aud decât clopocitul apelor; nu deosebesc decât animale, ierburi și copaci.

— Nam s'a înșelat? întrebă Naoh.

Flăcăul răspunde, încredințat de cele văzute:

— Nam nu s'a înșelat... el a zărit trupurile oamenilor, printre ramurile sălcilor... Erau doi.

Voevodul nu se mai îndoiește; inima lui se sbate între groază și nădejde. El spune cu glasul scăzut:

— Aici e țara Ulhamilor. Cei pe cari i-ai văzut sunt vânători sau cercetași, trimiși de Fauhm.

S'a ridicat, își desfășoară statura lui înaltă. Căci n'ar sluji la nimic să se ascundă: prieteni sau dușmani, ei cunosc prea bine însemnarea Focului... Vocea lui proclamă:

— Sunt Naoh, Fiul Leopardului care-a cucerit Focul pentru Ulhamii. Trimiișii lui Fauhm să se arate!

Singurătatea rămâne nepătrunsă. Până și boarea slabă de vânt a ațipit ca și șgomotul liarelor; numai părăitul flăcărilor și glasul limpede al râului par să crească:

— Trimiișii lui Fauhm să se arate! repetă voevodul. Dacă se uită aci, vor recunoaște pe Naoh, Nam și Gaw! Vor fi bineveniți.

Câte-și trei, în picioare, în fața focului roșu, arată chipuri tot atât de lămurite ca în miezul zilei și scot strigătul de chemare al Ulhamrilor.

Așteptarea. Ea roade inima tovarășilor; e plină de toate grozăviile. Și Naoh mur-

— Sunt vrăjmași!

Nam și Gaw o știu bine și toată bucuria îi părăsește. Pericolul care-i lovește în noaptea aceasta, când întoarcerea era tot de apropiată, le pare mai aspru. E și mai de temut fiindcă vine din partea oamenilor. Pe pământul acesta vecin de Mlaștina cea Mare, nu presimțiau altă apropiere decât cea a oardei lor. Oare învingătorii lui Fauhm l-au atacat iară? Ulhamrii au pierit din lume?

Naoh vede pe Gammila răpită sau moartă. Scrașnește din dinți și măciuca amenință malul dîmpotrivă. Apoi, înfrânt, se lasă jos înaintea jarului, cugelă, pândește...

Cerul s'a deschis la Răsărit; luna, în ultimul ei pătrar, apare în adâncul câmpiei. E roșie și plină de fum, enormă; strălucirea ei e încă slabă, dar pătrunde în adâncurile ținutului: fuga la care se gândește voevodul va fi cu neputință, dacă oamenii ascunși sunt în număr mare și dacă au înfrânt curse.

Pe când se gândește, îl străbate înfiiorarea. În josul apei, a zărit un chip bine legat.

Orcât de grabnic a dispărut în sălcii, încredințarea îl pătrunde ca vârful țepii. Cei care se ascund sunt de bună seamă Ulhamrii; dar lui Naoh i-ar fi plăcut mai bine să fie Mâncătorii de Oameni sau Pitecii Roșii. Căci el a recunoscut pe Aghoo-cel-Păros.

CAPITOLUL X

Aghoo-cel-Păros

În câteva palpitări ale inimii, retrăi toată scena în care Aghoo și frații săi se iviseră înaintea lui Fauhm și făgăduiseră să cuceriască Focul. În ochii lor rotunzi păia amenințarea; puterea și cruzimea însoția mișcărilor lor. Oarda îi asculta tremurând. Oricare dintre ei trei ar fi putut înfrunta de marele Fauhm. Cu trupurile lor, tot atât de păroase ca și al Ursului Cenușiu, cu mâinile lor uriașe, cu brațele lor tari ca stejarii, cu viclenia lor, dibăcia, vitejia, unirea strânsă, obiceiuința de-a lupta împreună, ei făceau cât zece luptători. Și gândind la toți acei pe cari îi omorâseră sau pe cari îi schilodise, o ură fără de margini cuprinsese pe Naoh.

Cum să-i doboare? Dânsul, fiul Leopardului, se socotia egalul lui Aghoo: după atâtea isbândiri, încrederea în sine o avea deplină; dar Nam și Gaw vor fi ca și leopardzii în fața leilor!

Surprinderea, și toate simțimintele care năvăleau în sufletul său, nu întârziară însă hotărârea lui Naoh. Fu tot atât de grabnică pe cât e de iute săritura căprioarei prinsă pe neașteptate în adăpost.

— Nam va pleca mai întâi — porunci dânsul — apoi Gaw. Vor lua cu dânsii sulțile și țepele, eu le voi svârli ghioacele, când vor fi jos de pe stâncă. Voiu duce singur Focul.

Căci nu se poate resemna — cu toate pietrele fermecate ale Nah-ilor — să părăsiască flacăra cucerită.

Nam și Gaw înțeleseseră că e vorba de-a întrece în iuțea pe Aghoo și pe frații săi, nu numai în noaptea aceasta, dar până când vor ajunge la oardă. Își luară în grabă armele de aruncat, iar el se și cobora pe povârniș, în vreme ce Gaw îl urma, la două staturi de om. Coborâtul fu mai greu decât suitul, din pricina lucirilor mincinoase, a întunecimilor bruște, și pentru că trebuiau să pipăie în gol, să descopere ieșirile nevăzute, să se lipească strâns de perete.

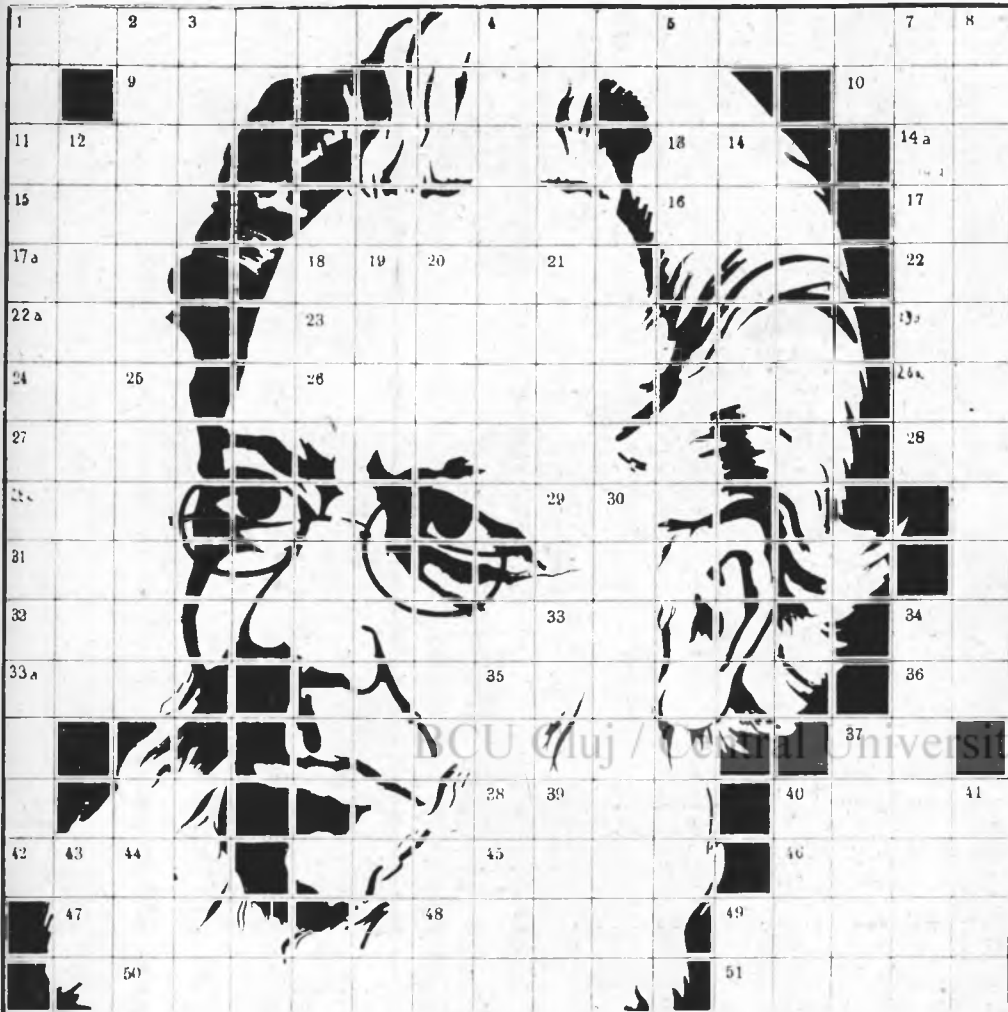
Când Nam era gata să sosiască, un țipăt de spaimă svăcni depe mal, îi urmă un părăit de aripi în sbor, apoi strigătul bălanului. Naoh, plecat la marginea podișului, văzu pe Aghoo țâșnind dintre tulpini. Venia ca un trăsnet. După o clipă apăreau și frații săi, unul din miazăzi, iar celălalt din răsărit.

(Citiți urmarea în numărul viitor)

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1
„IBSEN” de Massu Const.
(10 puncte)

ORIZONTAL: 1) Monedă turcească; 4) Pasăre; 49) Intărăți; 50) Excepție (fig); 51) Neprihănită; 9) Notă muzicală; 10) Fiu (pop); 11) Plasă; 13) Pronume; 14 a) Interjecție; 15) Incetez (fig.); 16) Articol; 17) Posed; 17 a) Conjunție; 18) Ce conține sarei; 22) Lac în Africa; 23 a) Verb; 23) Canale; 23 a) Gust particular; 24) În acest loc; 26) Unitate de greutate; 26 a) Conjunție; 27) Dare; 28) Pronume (invers); 28 a) Ivi; 29) Notă muzicală; 31) Cursă (fig); 32) Plan; 33) Rău în Europa; 34) Propoziție; 34 a) Pronume; 36) Zeu; 37) Adio; 38) Nimic; 40) Coșită; 42) Div. de timp; 45) Măsuri agrare; 46) Potolesc; 47) Localitate în Franța; 48) Pasăre; 49) Intărăți; 50) Excepție (fig); 51) Mojic (fig);

VERTICAL: 1) Caracterul celui care nu poate fi destituit; 2) Eșarpă bisericască; 3) Pronume; 4 A închipui; 5) Turn; 6) Campion; 7) Gigantică; 8) Ură infocată; 12) Lăcomie; 14) Pronume; 18) Arbust; 19) Balaur; 20) Zeu; 21) Clar; 25) Specie de grâu; 30) Săpunul (Mold); 34) Lăsată; 35) Metal; 37) Edificiu; 39) Ereziarh (280—336); 40) Pasăre; 41) Arbore; 43) Insulă în Oc. Atlantic; 44) Metal; 48) 2 litere din Rugă; 49) Lucrez pământ.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 7/69
PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an ” 170
Pe trei luni ” 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 85
Jugoslavia și Cehoslovacia . . . lei 500

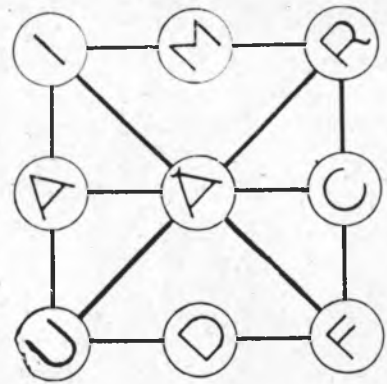
Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: M. Constantin

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iunie cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 16, 17, 18 și 19 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iunie 1928.

Joc No. 2

DE POPICI

trimis de **Bebe și Eugen Ștefănescu-Brăila**
(5 puncte)

Opt prieteni făcură o partidă de popici. Condiția era ca, după ce bate unul, popicele căzute să fie ridicate, astfel ca fiecare jucător să aibe în față nouă popice. Fiecare popic avea o literă și anume: Respectiv, A, U, C, D, A, M, I, F, R.

Jocul începe.

Întăiu dă jos 3 popice și găsește un cuvânt.

Al doilea dă jos 2 popice și găsește un cuvânt.

Al treilea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt identic cu întâiul.

Al patrulea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt.

Al cincilea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt.

Al șaselea dă jos 3 popice și găsește un cuvânt identic cu primul și al treilea.

Al șaptelea dă jos 4 popice și află un cuvânt.

Al optălea dă jos 3 popice și află un cuvânt identic cu primul, al treilea și al șaselea.

Cuvintele găsite în ordinea dată, vor forma un cunoscut proverb românesc.

Joc No. 3

SCRIITORII ROMÂNI de Const. Massu
(10 puncte).

Așezați în ordine figurile acestor scriitori români, așa încât inițialele numelor lor, să dea numele unui alt scriitor român.

SERBĂRILE TINERIMEI ROMÂNE: Copii din toate unghiurile țării, în porturi românești, s'au adunat la București.